

VÕISTLUSMÄÄRUSED

SUUSATAMINE

№ 150746

A-74124

Kinnitatud
NSV Liidu Ministrite Nõukogu
j. a. Kehakultuuri- ja Spordi-
komitee poolt

SUUSATAMINE

VÕISTLUSMÄÄRUSED

4

24303

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1958

Originaali tiitel:

ЛЫЖНЫЙ СПОРТ
Правила соревнований
Москва, 1957 г.

Tõlkinud I. Pärtelpoeg

N

Tartu Riikliku Oulkoof
Raamatukogu

50546

TARTU ÜLALINE
RAAMATUKOGU

I. ÜLDISED MÄÄRUSED

§ 1. Suusaspordi alad

Võistlused viiakse läbi järgmistel suusaspordi aladel:

- a) murdmaasuusatamine;
- b) suusahüpped;
- c) mäesuusatamine;
- d) suusatamise mitmevõistlused.

§ 2. Võistluste organiseerimine ja läbiviimine

1. Suusavõistlused viiakse läbi käesolevate määruste järgi ja vastavalt võistlusjuhendile, mis on kinnitatud võistlusi läbiviiva organisatsiooni poolt.

2. Võistlusi läbiviiv organisatsioon või võistluste organiseerimiskomitee lahendab kõik võistluste läbiviimise majandusliku kindlustamise ja kohtunike kolleegiumi komplekteerimise küsimused.

3. Võistlusi läbiviiv organisatsioon eraldab arsti, kes on määratud peakohtuniku asetäitjaks meditsiinilise teenindamise alal, ning võistluste komandandi.

Vajaduse korral eraldab võistlusi läbiviiv organisatsioon:

a) peakohtuniku käsutusse meditsiinilise teenindamise alal — meditsiinitöötajaid;

b) rajameistrite ja trampliini komandandi käsutusse — töölisi raja ja trampliini ettevalmistamiseks, kvalifitseeritud suusatajaid raja eelnevaks läbimiseks (mäesuusatamise aladel) ja trampliini proovimiseks ning päästesalga kogenud suusatajatest või alpinistidest (võistluste läbiviimisel mägistes rajoonides);

c) võistluste komandandi abilisi.

4. Võistlusi läbiviiv organisatsioon muretseb võistluste läbiviimiseks vajaliku inventari ja varustuse peakohtuniku poolt esitatud nimekirja järgi (kronomeetrid, võistlejate rinnanumbrid, inventari, varustuse ja märkimisvahendid trampliini ja radade jaoks, informatsioonivahendid, meditsiinilise teenindamise vahendid jne.).

5. Kõik küsimused võistlejate lubamise kohta võistlustele, mis on seotud nende kuuluvusega ühte või teise organisatsiooni või nende sportliku kvalifikatsiooniga, lahendatakse vaid juhendit kinnitanud organisatsiooni või organiseerimiskomitee (mandaatkomisjoni) poolt.

6. Sõltuvalt arvestussüsteemist võivad võistlused olla: individuaalsed, kus arvestatakse eraldi iga võistleja tagajärge; võistkondlikud, kus üksikvõistlejate tagajärjed arvestatakse võistkonnale tervikuna; individuaal-võistkondlikud, kus arvestatakse üheaegselt üksikvõistlejate ja kogu võistkonna tagajärge.

7. On lubatud korraldada võistlusi selliselt, et spetsiaalsed võistlused ühel suusaspordi alal on samaaegselt võistlusteks, mis kuuluvad suusatamise mitmevõistluse programmi (nii näiteks võivad spetsiaalsed võistlused slalomis olla samaaegselt mäe-kahevõistluse slalomivõistlusteks, ja võistleja poolt spetsiaalses slalomis saavutatud tagajärjed võivad minna kahevõistluse arvestusse). Sel juhul peavad mitmevõistlusest osavõtjad startima üheaegselt ja üldises korras kõigi võistlejatega ilma mitmevõistlejate eraldamiseta eraldi gruppi.

8. Juhul kui tekivad võistlejaid ohustavad tingimused, võib võistlusi edasi lükata ja juba alustatud võistlusi katkestada. Kui katkestatud võistlusi ei ole võimalik samal päeval lõpetada, annulleeritakse kõigi võistluse juba lõpetanud võistlejate tagajärjed.

9. Võistluste tehnilised tagajärjed (võistlejate ja võistkondade tagajärjed ja nendevaheline kohtade jagunemine) kinnitab peakohtunik.

§ 3. Võistluste juhend

1. Võistlusjuhend ei tohi olla käesolevatele määrustele vasturääkiv.

2. Juhendis tuleb anda radade ja trampliini iseloomustus. Kui võistluste programmi kuuluvad raskendatud võist-

lused, siis peab olema juhendis antud nii võistlussõidu enda kui ka distantsi läbimisel sooritatavate spetsiaalsete harjutuste (laskmine, kunstlike takistuste ületamine jne.) kirjeldus.

Juhendis võib olla ette nähtud grupiviisiline loosimine (vt. § 6). Sel juhul peab olema näidatud võistlejate grupidesse jaotamise kord loosimiseks.

3. Juhend tuleb saata osavõtivatele organisatsioonidele õigeaegselt (igal juhul peavad nad selle saama kätte hiljemalt 1 kuu enne võistluste algust, üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel aga — vähemalt 3 kuud).

4. Muudatusi juhendis tohib teha vaid juhendi kinnitanud organisatsioon, kuid mitte hiljem kui enne esimese loosimise algust vastavatel võistlustel.

§ 4. Ülesandmised võistlustest osavõtuks

1. Ülesandmised võistlustest osavõtuks esitavad kehakultuuriorganisatsioonid võistlusjuhendis ettenähtud tähtaegadeks.

2. Ülesandmised esitatakse organiseerimiskomiteele, või kui seda ei ole, siis peasekretärile.

3. Ülesandmised peavad olema esitatud täpses vastavuses juhendiga.

4. Ülesandmises peab olema näidatud: võistleja perekonna- ja eesnimi (täielikult), sünniaasta, sportlik kvalifikatsioon (spordijärk) ja võistlusalad, millistele ta ülesantakse.

5. Ülesandmisel peavad olema arsti viisad võistlustele lubamise kohta (iga võistleja kohta), mis on tõestatud meditsiinilise asutuse pitsseriga.

6. Ülesandmine peab olema alla kirjutatud kehakultuuriorganisatsiooni juhataja ja treeneri-õpetaja poolt, kui see on olemas, ja tõestatud vastava pitsseriga. Ülesandmises peavad olema näidatud organisatsiooni esindaja perekonnanimi ja initsiaalid.

7. Juhul kui juhendis on ette nähtud grupiviisiline loosimine (vt. § 6), peavad ülesandmises olema märgitud võistlejad, kes on eraldatud loosimiseks ühte või teise gruppi.

§ 5. Lisaülesandmised ja ülesandmiste muutmised

1. Lisaülesandmisi ja avaldusi ülesandmiste muutmiseks antakse ainult juhul, kui selleks on eriti kaaluvad põhjused.

2. Lisaülesandmised esitatakse organiseerimiskomiteesse, või kui seda ei ole, siis peakohtunikule, mitte hiljem kui võistluse eelpäeval.

Avaldused ülesandmise muutmiseks esitatakse peakohtunikule mitte hiljem kui üks tund enne selle võistlusala algust.

3. Kui lisaülesandmine või avaldus ülesandmise muutmise kohta anti pärast loosimist, võib peakohtunik lubada võistlejat võistlustele vaid nii, et ta stardiks enne või pärast loositud võistlejaid. Seejuures ei tohi see võistleja jääda eelistatud olukorda teiste võistlejate suhtes (teiste võistlejate stardiaeg ei tohi seejuures muutuda).

Selle punkti määrusi ei rakendata teatesuusatamise ja võistkondlike võistlusalade läbiviimisel.

§ 6. Võistluste päevakava, startimise kord ja loosimine

1. Peakohtunik kinnitab võistluste päevakava vastavalt juhendile, ülesantud võistlejate arvule, radade asetusele ja teistele võistluste läbiviimise iseärasustele.

2. Vajaduse korral võib võistluste päevakava peakohtuniku otsusel muuta. Sellisel juhul tuleb sellest teatada kõigile esindajatele võimalikult varakult. Kui on vaja anda lähe varem, kui oli eelnevalt avaldatud, peab seda teatama esindajatele hiljemalt võistluste eelpäeval.

3. Üksikute võistlejate või võistlejate gruppide stardijärjekord (vt. § 62) ja võistlejate asetused grupi- või ühisdardi puhul (§ 62) määratakse loosimise teel (välja arvatud võistlused mäe-kahevõistluses) (vt. § 96).

Loosimine toimub vastavalt võistlusjuhendile ja peakohtuniku juhtnõoidele.

Loosimisel võivad viibida kõigi osavõtivate organisatsioonide esindajad.

4. On lubatud kasutada kahte loosimismoodust:

a) üldine loosimine, mille juures üksikute võistlejate või võistlejate gruppide stardijärjekord määratakse kõi-

gile võistlejatele ühise loosimise teel, arvestamata erinevusi nende spordlikus kvalifikatsioonis;

b) grupiviisiline loosimine, mille juures kõik võistlejad jaotatakse üksikutesse gruppidesse sõltuvalt nende sportlikust kvalifikatsioonist ja sportlikest tagajärgedest; seejuures määratakse iga grupi stardijärjekord peakohtuniku poolt kooskõlastatult esindajatega, võistlejate stardijärjekord gruppide piires aga määratakse loosimisega.

Mäesuusatamise aladel on grupiviisiline loosimine kohustuslik.

5. Individuaal-võistkondlike ja võistkondlike võistluste läbiviimisel grupiviisilise loosimisega eraldatakse tugevamate võistlejate gruppi või gruppidesse:

a) kõigi organisatsioonide poolt võrdse arvu võistlejate üleandmise puhul — võrdne arv võistlejaid;

b) organisatsioonide poolt ebavõrdse arvu võistlejate ülesandmise puhul — iga organisatsiooni poolt ülesantud võistlejate arvule proportsionaalne hulk võistlejaid.

Selle punkti määrused ei kehti mäesuusatamise võistlustel.

6. Loosimise lõpetamisel koostatakse stardi protokollid, kus näidatakse üksikute võistlejate või võistlejate gruppide stardijärjekord ja stardiaeg ning nende numbrid. Stardiaeg määratakse võistluste päevakavaga, võistlejate või võistlejate gruppide loosimise teel määratud stardijärjekorraga ja peakohtuniku poolt määratud stardiintervallidega. Stardi protokollid tuleb panna välja võistluste läbiviimise kohale hiljemalt 1 tund enne vastavat starti.

7. Kõigile võistlejatele antakse numbrid, mille arvude kõrgus on vähemalt 15 sm. Üleliidulise või vabariikliku ulatusega võistlustel peavad numbrid olema kahekordsed (rinnal ja seljal). Soovitav on anda numbrid välja sellise arvestusega, et iga võistleja võiks alati oma numbriga järgi välja arvestada oma stardiaja.

8. Võistleja numbril all, mis talle määrati loosimisega, võib startida vaid sama võistleja.

§ 7. Kordusstartid

1. Võistlejal on õigus pöörduda peakohtuniku poole palvega võistluste kavva kuuluva harjutuse korduvaks täitmiseks (kordusstarti palvega) järgmistel juhtudel:

a) kui ta ei saanud lõpetada harjutuse sooritamist takistuste tõttu pealtvaatajate, teiste võistlejate või kohtunike poolt või teistel võistlejast mitteolenevatel põhjustel, ilmastiku ja lumekatte tingimuste tõttu;

b) kui tema tagajärg halvenes samade põhjuste tõttu;

c) kui tema tagajärge ei määratud kohtunike vea tõttu.

2. Kordusstarti takistuste tõttu võib lubada vaid juhul, kui takistuse fakti kinnitab vähemalt üks kohtunik, ja kui harjutuse kordamisel võistleja ei saa eeliseid teiste võistlejate suhtes.

3. Kui võistleja startis teistkordselt ja harjutuse sooritamise kordamisel tema tagajärg oli halvem kui esialgsel sooritamisel, loetakse võistleja lõplikuks tagajärjeks kordusstarti tagajärg.

4. Murdmaasuusatamise võistlustel võib lubada kordusstarti vaid sel juhul, kui distantsti selle osa pikkuse, mille ta juba läbis takistuse tekkimise momendini, ja distantsti pikkuse, mis tal tuleb läbida pärast kordusstarti, summa ei ületa vastavale vanusegrupile määratud distanttipikkuse ülemmäära (vt. § 59) ja kui võistleja jõuab startida teistkordselt enne seda, kui stardib viimane võistleja sellele distantstile. Teatesuusatamises ja võistkonna-võistlustes kordusstarti ei lubata.

5. Mäesuusatamise võistlustel, kui võistleja lõplikuks tagajärjeks loetakse korduslaskumise tagajärg, lisatakse sellele tagajärjele karistusaeg (vt. § 84 p. 8 ja § 85 p. 2), mille võistleja sai esmasel laskumisel kuni takistuse tekkimise momendini, mille alusel anti korduslaskumine.

§ 8. Protestid

1. Protestid võistluste läbiviimisel ja nende tagajärgede kohta antakse huvitatud organisatsiooni esindaja poolt kirjalikult ja ainult sel juhul, kui esindaja on kindlalt veendunud, et protestiks on alust.

2. Protestid võistlejate kuuluvuse kohta ühte või teise organisatsiooni ja nende kvalifikatsiooni kohta antakse organiseerimiskomiteesse või võistlusjuhendit kinnitanud organisatsiooni hiljemalt teisel päeval pärast võistluste lõppu.

Kui selline protest saadetakse posti teel, loetakse protesti esitamise kuupäevaks tema postitempli kuupäev.

3. Protestid käesolevate määruste rikkumise kohta võistlejate või kohtunike poolt tuleb esitada peakohtunikule hiljemalt 1 tund pärast vastava võistlusala lõppu.

Otsuse selliste protüstide kohta peab peakohtunik tegema samal päeval (kui ei ole vaja täiendavat faktide kontrolli).

4. Otsused protestide kohta, mis kuuluvad käesoleva paragrahvi punkt 3 alla, tuleb teha enne tehniliste võistlustagajärgede kinnitamist.

Otsused käesoleva paragrahvi punkt 2 all märgitud protestide kohta tuleb teha enne võistluse lõplike tagajärgede kinnitamist.

§ 9. Võistluste meditsiiniline teenindamine

1. Võistluste meditsiiniliseks teenindamiseks peab kindlustama:

a) arsti (peakohtuniku asetäitja meditsiinilise teenindamise alal) viibimise võistluskohal;

b) apteegi vajalike arstimite ja sidumismaterjalidega.

Peale selle peavad olema ette nähtud võimalused kannatada saanud võistlejate evakueerimiseks ja kui vajalik, siis valmistatud ette ka evakueerimisvahendid.

2. Suurvõistluste läbiviimisel ja ohtlike radade puhul tuleb peale käesoleva paragrahvi punkt 1 all loetletud abinõude kindlustada järgmist:

a) meditsiinilise abi punktid koos neid teenindava personaliga raja rasketes ja kaugetes lõikudes;

b) soe ruum vooditega;

c) transport kannatanud võistlejate evakueerimiseks (kiirabiautod);

d) tekkidega suuskkanderaamid;

e) individuaalsed sidemepakikesed kontrollkohtunikele.

3. Võistluste läbiviimisel mäesuusatamise aladel mägi-rajoonides peavad esmaabipunktid koos neid teenindavate meditsiinitöötajatega ja päästesalgad asuma mitte harve mini kui üks iga 400-meetrise rajalõigu kohta.

4. Esmaabipunktide ja päästesalkade asukohtadest peavad olema informeeritud rajal asuvad kohtunikud, samuti võistlejad ja organisatsioonide esindajad.

On soovitatav seada sisse raadio- või telefoniside esma-

abipunktide ja peakohtuniku asetäitja (meditsiinilise teenindamise alal) vahel.

5. Võistlusi teenindavatel meditsiinitöötajatel peavad olema selgesti nähtavad eraldusmärgid.

II. VÕISTLEJAD

§ 10. Võistlejate jaotamine gruppidesse vanuse ja soo järgi

1. Võistlejad jaotatakse vanuse ja soo järgi järgmistesse gruppidesse:

a) poisid 11—12-aastased (ainult slalomi- ja suusahüppevõistlustel);

b) tüdrukud 11—12-aastased (ainult slalomivõistlustel);

c) poisid 13—14-aastased;

d) tüdrukud 13—14-aastased;

e) poisid 15—16-aastased;

f) tüdrukud 15—16-aastased;

g) noormehed 17—18-aastased;

h) neiud 17—18-aastased;

i) mehed 19—40-aastased;

j) naised 19—35-aastased;

k) vanema vanuseastme mehed — 41 aastat ja vanemad;

l) vanema vanuseastme naised — 36 aastat ja vanemad.

2. Vanuse määramisel loetakse võistleja vanuseks nii mitu aastat, kui palju tal täitus või täitub võistluste läbi viimise aasta jooksul.

3. Võistlejaid lubatakse võistelda vaid oma vanuseklassis. Seejuures on lubatud järgmised erandid:

a) vanema vanuseastme mehed ja naised võivad võistelda meeste ja naiste gruppide võistlustel (murdmaasuusatamises distantisi pikkus ei tohi ületada nende vanusegrupile kinnitatud ülemmäära);

b) noormehed ja neiud, poisid ja tüdrukud tohivad võistelda järgmises vanemas vanusegrupis, selle hulgas ka meeste ja naiste gruppides tingimusel, et ülesandmislehel on arsti ja treeneri viisad, mis tõendavad nende etteval-

mistust taolisteks võistlusteks (murdmaasuusatamises ei tohi distantsi pikkus ületada nende vanusegrupile kinnitatud ülemmäära).

§ 11. Võistlejate lubamine võistlustele ja võistlustelt kõrvaldamine

1. Suusavõistlustele lubatakse isikuid, kellel on vastav sportlik ettevalmistus, kes saavad arstilt loa võistlemiseks ja on kantud vastava organisatsiooni ülesandmislehele.

Arsti luba võistlemiseks tõestatakse arsti vastava viisaga ülesandmislehel või arsti õiendiga, mis on kinnitatud meditsiinilise asutuse pitsoriga.

2. Võistleja võib ühe päeva jooksul võistelda ainult ühel võistlusosal.

3. Võistlejat võib kõrvaldada võistlustelt vastaval võistlusosal:

a) käitumisnormide ja nõukogude sportlaste eetika rikkumise pärast;

b) ilmselt halva ettevalmistuse tõttu võistlusteks, kui võistluse jätkamine ähvardab tema ohutust või tervist või teiste võistlejate ohutust;

c) võistlusmääruste rikkumise pärast.

Võistlejat võib kõrvaldada edasisest võistlemisest antud võistlustel ka käitumisnormide ja nõukogude spordieetika jämeda rikkumise korral.

§ 12. Võistlejate kohustused

1. Võistleja on kohustatud rangelt jälgima käitumisnorme ja nõukogude spordieetikat nii võistluspaikadel kui ka väljaspool võistluspaiku.

2. Võistleja peab tundma tema võistlusalasse puutuvaid võistlusmäärusi ja neid täpselt täitma.

3. Võistleja peab olema vastavateks võistlusteks ette valmisstatud, arvestades distantsi pikkust, radade raskust ja keerulisust või hüppemäe võimsust.

4. Võistleja peab tundma võistluste juhendit ja teadma võistluste päevakava.

5. Võistleja peab ilmuma starti õigeaegselt.

6. Võistleja peab esinema korralikus ja hästisobivas spordiriietuses. Kõigil võistlejatel peab individuaal-võistkondlikel ja võistkondlikel võistlustel olema vastava organisatsiooni embleemiga varustatud ühtlane spordiriie-tus.

7. Võistlejal peab olema vastav number, mis on hooli-kalt kinnitatud kõigist neljast nurgast. Üleliidulise või vabariikliku ulatusega võistlustel peab võistlejatel olema selline number ka seljal.

8. Murdmaadistantsil või laskumisrajal katkestanud võistleja peab kohe võtma ära oma numbri ning võimalikult kiiresti teatama lähemalasuvalle kohtunikule ja oma organisatsiooni esindajale. On soovitatav, et võistleja tea-taks sellest lõpukohtunike vanemale.

9. Võistlejal ei ole õigust segada end kohtunike kollee-giumi töösse ja neid eksitada. Kõik teated võistluste läbi-viimise ja tagajärgede kohta peab võistleja saama oma organisatsiooni esindaja kaudu.

§ 13. Esindajate kohustused ja õigused

1. Esindaja on võistkonna juhiks. Ta vastutab oma võistkonna võistlejate organiseerituse, käitumise ja distsipliini eest.

2. Esindaja peab tundma käesolevaid määrusi ja vas-tava võistluse juhendit.

3. Esindajal on keelatud vahele segada end kohtunike kolleegiumi töösse ja neid eksitada. Tal ei ole õigust nõuda mingisuguseid teateid võistlustagajärgede kohta lõpu-kohtunikelt.

4. Esindaja peab kindlustama oma võistkonna võistlejate õigeaegse ilmumise starti.

5. Esindaja ei tohi lahkuda võistluskohalt enne, kui ta on veendunud, et kõik tema võistkonna võistlejad on võist-luse õnnelikult lõpetanud.

6. Esindaja peab võimalikult kiiresti teatama lõpukoh-tunike vanemale kõigist oma võistkonna võistlejatest, kes katkestasid murdmaadistantsil või laskumisrajal.

Kui esindaja saab teada, et keegi tema võistkonna võistlejatest ei lõpetanud ega teatanud katkestamisest distantsil või laskumisrajal, peab ta sellest kohe ette kand-ma peakohtunikule. Sel juhul peab esindaja koos raja-

meistriga võtma tarvitusele abinõusid kadunud võistleja otsimiseks.

7. Esindaja peab viibima kohtunike kolleegiumi koosolekul, mis viiakse läbi koos esindajatega, ja võib viibida ka loosimisel.

8. Esindajal on õigus saada teateid peakohtunike kolleegiumi liikmetelt kõigis võistluste läbiviimisse puutuvates küsimustes ja teateid võistlustagajärgede kohta võistluste sekretariaadist.

9. Esindajal on õigus anda vajalikke lisaülesandmisi ja avaldusi ülesandmise muutmise kohta (vt. § 5) ning proteste võistluste läbiviimise kohta (vt. § 8).

10. Esindaja puudumisel täidab tema ülesandeid võistkonna kapten, kellel on kõik esindaja õigused.

III. KOHTUNIKE KOLLEEGIUMID

ÜLDISED MÄÄRUSED

§ 14. Kohtunike kolleegiumi nimetamine

1. Suusavõistlusi viib läbi võistlusi korraldava organisatsiooni poolt kinnitatud kohtunike kolleegium.

Peakohtuniku, tema asetäitjad, rajameistrid ja trampoliini komandandi kinnitab vastav kehakultuuri- ja spordikomitee vastava kohtunike kolleegiumi presiidiumi soovitusel.

2. Kohtunike kolleegium viib läbi võistlusi ja lahendab kõiki võistluste läbiviimisse puutuvaid küsimusi kooskõlas määruste ja võistluste juhendiga.

3. Võistluste läbiviimiseks kinnitatakse peakohtunike kolleegium ja kohtunike brigaadid vastavatel suusaspordi aladel (sõltuvalt võistluste programmist).

Kohtunike ja kohtunike-brigaadide arv määratakse võistluste läbiviimise iseärasustega (üheaegselt läbiviidavate võistlusalade arv, võistlejate arv jne.).

4. Võistluste läbiviimisel kehakultuurikollektiivides ja muudel juhtudel, kus võistlustest võtab osa väike arv suusatajaid, on lubatud kohtunike kolleegiumi koosseisu vähendada ning kohtunike ülesandeid ühendada (vt. vastavad paragrahvid).

§ 15. Kohtunike üldised kohustused

1. Kohtunik peab kindlalt teadma ja kõrvalekaldumata täitma võistlusmäärusi, olema erapooletu, organiseeritud ja distsiplineeritud.

2. Asudes võistluskohal peab kohtunikul olema tema ametile vastav eraldusmärk.

3. Kohtunik peab teatama peakohtunikule kõigist võistlusmääruste rikkumistest (kui neid rikkumisi ei fikseerinud teised kohtunikud) ja võistlejate käitumisnormide rikkumistest.

4. Kohtunik ei tohi lahkuda võistluskohalt ilma oma brigaadi vanemkohtuniku või peakohtuniku loata.

5. Kohtunik ei tohi osutada võistlejatele mingisugust abi peale esmaabi.

6. Kohtunik ei tohi olla samadel võistlustel võistlejaks või võistkonna esindajaks.

PEAKOHTUNIKE KOLLEGIUM *

§ 16. Peakohtunike kolleegiumi koosseis

1. Peakohtunike kolleegiumi kuuluvad:

- a) peakohtunik;
- b) peakohtuniku asetäitjad;
- c) peasekretär;
- d) rajameistrid ja trampliini komandant (sõltuvalt võistluste kavast);
- e) peakohtuniku asetäitja informatsiooni alal;
- f) peakohtuniku asetäitja meditsiinilise teenindamise alal.

Peakohtunike kolleegiumi juurde võib vajaduse korral luua kohtunike kolleegiumi sekretariaadi ja määrata kohtunike-informaatorite grupi.

Peakohtunike kolleegiumi käsutuses on võistluste komandant ja teenindav personal, samuti meditsiinitöötajate grupp.

Kui võistluste kavva kuuluvad võistlused mitmel suusapordi alal (murdmaasuusatamine, suusahüpped, mäesu-

* Rajameistrite ja trampliini komandandi töö kirjeldus, õigused ja kohustused on toodud osades, mis on pühendatud vastavate alade brigaadidele.

satamise alad), tuleb määrata peakohtuniku asetäitjad igale alale.

2. Peakohtunike kolleegium töötab peakohtuniku juhatusel. Oma istungitel vaatab ta läbi peakohtuniku poolt võistluste organiseerimise ja läbiviimise käigu kohta üles-tõstetud küsimused ja võistluste tagajärjed.

3. Peakohtunike kolleegium ja võistluste komandant peab olema määratud õigeaegselt (vähemalt 5 päeva enne võistluste algust, üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel aga vähemalt 20 päeva enne võistluste algust), nii et nende käsutuses oleks küllaldaselt aega võistluste ettevalmistamiseks.

§ 17. Peakohtunik

1. Peakohtunik juhib võistluste läbiviimist käesolevate määruste ja vastava võistlusjuhendi järgi ja ka kohtunike kolleegiumi.

Peakohtunik vastutab võistluskohtade valiku, ettevalmistuse ja varustamise õigsuse eest vastavalt käesolevate määruste nõuetele.

2. Peakohtunik määrab kohtunikud vastavatesse ametitesse ja vastavad brigaadid.

3. Peakohtunik viib läbi peakohtunike kolleegiumi istungid enne võistluste algust, võistluste tagajärgede läbivaatamiseks, samuti juhtudel, kui ta peab seda vajalikuks.

4. Peakohtunik on kohustatud:

a) katkestama või edasi lükkama võistlused, kui tekki-sid võistlejaid ohustavad tingimused (vt. § 2);

b) katkestama või edasi lükkama võistluste läbiviimise, kui ei ole kindlustatud võistluste meditsiinilist teenindamist ja kui võistluste läbiviimisel mägistes rajoonides puudub päästesalk;

c) võimaluse korral õigeaegselt teatama esindajatele võistluste päevakava muudatustest (vt. § 6);

d) võimalikult kiiremini tegema otsuse tema nimele saabunud protesti kohta (vt. § 8);

e) pärast võistluste lõppemist esitama võistlusi läbi-viinud organisatsioonile aruande ja protokollid.

5. Peakohtunikul on õigus:

a) teha muudatusi võistluste päevakavas, kui selleks tekib vajadus;

b) mitte lubada võistlejat võistlustele, kui see on vastuolus käesolevate määrustega ja võistlusjuhendiga;

c) kõrvaldada võistlustest või vastavast võistlusalast võistleja, kes rikub käitumisnorme ja nõukogude spordieetikat. või käesolevaid võistlusmäärusi või on võistlusteks ilmselt nõrgalt ette valmistatud (vt. § 11);

d) lubada võistlejat kordusstarti vastavalt § 7 toodud määrustele või sellest keelduda;

e) teostada kohtunike ümberpaigutusi võistluste käigus;

f) kõrvaldada tegevusest kohtunikke, kes teevad jämedaid vigu või ei tule neile antud ülesannetega toime;

g) muuta kohtuniku otsust, kui ta on veendunud selle ekslikkuses.

§ 18. Peakohtuniku asetäitjad

1. Peakohtuniku asetäitjate ülesanded määrab peakohtunik, sõltuvalt võistluste läbiviimise iseärasustest.

2. Peakohtuniku puudumisel täidab tema ülesandeid üks peakohtuniku asetäitjatest ja tal on kõik peakohtuniku õigused.

3. Kui kõigi võistluskavas olevate alade jaoks on määratud peakohtuniku asetäitjad, siis igaüks neist täidab peakohtuniku ülesandeid ja kasutab tema õigusi sellel võistlusosalal, millisele ta on määratud.

§ 19. Peasekretär ja tema abilised

1. Peasekretär juhib sekretariaadi tööd ja vastutab kogu võistluste läbiviimisse puutuva dokumentatsiooni ettevalmistamise ja vormistamise ning individuaalsete ja võistkondlike võistlustagajärgede arvutuste õigsuse eest.

2. Peasekretär võtab võistluste alguseni vastu ülesandemi võistlusteks (kui puudub organiseerimiskomitee), organiseerib ja viib läbi loosimise, koostab stardiprotokollid, jaotab ja annab välja võistlejate numbrid ja valmistab ette protokollide blanketid.

Võistluspäeval registreerib peasekretär kohtunike kohalolekut, peab nende töö kohta tabelit, annab neile välja kohtunike eraldusmärgid ja protokollide blanketid ning paneb võistluspaigale välja stardiprotokollid.

Võistluste ajal teostab peasekretär esialgsete tagajärgede määramist, sõltuvalt võistlusprotokollide saamisest.

Võistluste lõppemisel, kui peasekretär on saanud kõik võistlusprotokollid, teeb ta vajaduse korral parandused esialgsetesse tagajärgedesse, määrab individuaalsed ja võistkondlikud tagajärjed, esitab võistluste tehnilised tagajärjed kinnitamiseks peakohtunikule ja jaotab need organisatsioonide esindajatele vastavalt peakohtuniku juhenditele.

Peasekretär esitab peakohtunikule võistlusprotokollid ja vajalikud andmed võistluste aruande jaoks.

3. Kui puudub peakohtuniku asetäitja informatsiooni alal, annab peasekretär informatsiooni ka võistluste kohta.

§ 20. Peakohtuniku asetäitja informatsiooni alal ja informatsioonikohtunikud

1. Peakohtuniku asetäitja informatsiooni alal juhib informatsioonikohtunike tööd ja vastutab võistluste informatsiooni korralduse eest.

2. Peakohtuniku asetäitja informatsiooni alal organiseerib võistlustele eelnevat informatsiooni ajakirjanduse, raadio ja müürilehtede kaudu, organiseerib programmide, kutsekaartide levitamist jne.

Võistluste ajal organiseerib ta informatsiooni pealtvaatajatele, võistlejatele ja organisatsioonide esindajatele võistluste käigu kohta raadio, teadetetahvlite jne. kaudu.

3. Peakohtuniku asetäitja informatsiooni alal valmistab ette ja organiseerib võistlejate autasustamist.

4. Informatsioonikohtunike ülesanded määrab peakohtuniku asetäitja informatsiooni alal.

§ 21. Peakohtuniku asetäitja meditsiinilise teenindamise alal

1. Peakohtuniku asetäitja meditsiinilise teenindamise alal peab olema arst.

Peakohtuniku asetäitja meditsiinilise teenindamise alal juhib meditsiinilist teenindamist võistlustel ja vajaliku esmaabi osutamist võistlejatele ning võistlusi teenindavat meditsiinitöötajate gruppi.

2. Peakohtuniku asetäitja meditsiinilisel alal kontrollib arsti viisa olemasolu ülesandmislehel, jälgib sanitaarhügieeniliste nõuete täitmist võistluste läbiviimisel, organiseerib esmaabi andmist võistlejate vigastumiste ja haigestumiste puhul ning organiseerib esmaabipunkte võistluspaikadel.

Pärast võistluste lõppu esitab ta peakohtunikule oma aruande.

§ 22. Võistluste komandant

1. Võistluste komandant organiseerib stardi- ja finišipaiga, teatevahetuse tsooni ning võistlejate, kohtunike ja meditsiinitöötajate ruumide ettevalmistust ja varustamist, hoolitseb võistluspaikade kunstilise kujunduse eest ja juhib teenindava personali tööd.

2. Võistluste komandant vastutab korra eest stardi- ja finišipaigas ja trampliinil.

3. Võistluste komandant kindlustab radade skeemide ja profiilide ning stardi- ja finišipaigale vajalike plakatite valmistamist ja nende ülesseadmist. Ta organiseerib side- ja informatsioonivahendite ettevalmistust võistluspaikadel (sealhulgas ka radadel).

4. Võistluste komandant kindlustab vajaliku inventari ja varustuse õigeaegse ettevalmistuse ning teostab selle väljastamist kohtunikele.

MURDMAASUUSATAMISE KOHTUNIKE BRIGAADID

§ 23. Murdmaasuusatamise kohtunike brigaadide koosseis

1. Murdmaasuusatamise võistlustel määratakse järgmised kohtunike brigaadid:

a) rajakohtunike brigaad (rajameister, rajameistri asetäitjad, rajameistri abilised, kontrollkohtunike vanemad ja kontrollkohtunikud);

b) lähtekohtunike brigaad (lähetaja, lähetaja abi ja lähetaja sekretär);

c) lõpukohtunike brigaad (lõpukohtunike vanem, kaks lõpukohtunikku, lõpukohtuniku sekretär, ajamõõtja, aja-

mõõtja sekretär ja 1—3 lõpukohtuniku abilist, kes määratakse vastavalt vajadusele);

d) spetsiaalsete harjutuste kohtunike brigaad (spetsiaalsete harjutuste vanemkohtunik ja spetsiaalsete harjutuste kohtunikud) määratakse juhtudel, kui võistlusprogrammi kuuluvad raskendatud võistlusalad ja võistlusjuhendiga on ette nähtud spetsiaalsed harjutused raja läbimisel (laskmine, takistuste ületamine jne.).

2. Rajameistri asetäitjate ja kontrollkohtunike vanemate hulk sõltub radade arvust, millel viiakse võistlusi läbi üheaegselt (ühel päeval). Igale rajale määratakse rajameistri asetäitja ja kontrollkohtunike vanem. Kui võistlused toimuvad ühel rajal, siis rajameistri asetäitjaid ei määrata.

Rajameistri abiliste arv oleneb radade pikkusest, millel viiakse üheaegselt läbi võistlusi (ühel päeval), nii et iga 5 km raja pikkuse kohta oleks rajameistri asetäitja või abiline. Kontrollkohtunike arv oleneb võistluste läbiviimise ja raja iseärasustest (maastiku iseärasused, radade keerulisus jne.).

Spetsiaalharjutuste kohtunike arv määratakse olenevalt nende läbiviimise iseärasustest.

3. Väikese ulatusega võistlustel võib kontrollkohtunike vanemaid, lähetaja abilisi, lõpukohtunikke (või ühte nendest) ja lõpukohtuniku sekretäri mitte nimetada. Nendel juhtudel:

kontrollkohtunike vanemate ülesandeid täidavad rajameister ja tema asetäitjad;

lähetaja abilise ülesandeid täidab lähetaja sekretär;

lõpukohtunike või ühe lõpukohtuniku ülesandeid täidab lõpukohtunike vanem;

lõpukohtuniku sekretäri ülesandeid täidab ajamõõtja sekretär.

4. Vajaduse korral suunab rajameister oma asetäitjad või abilised abiks kontrollkohtunike vanematele kontrollkohtunike asetamisel ja äratoomisel.

5. Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel nimetatakse spetsiaalne lähetaja abiline ja spetsiaalne lõpukohtunike vanema abiline, kes märgistab võistlejate suusad stardis ja kontrollib märgistust finišis.

Kui võistluste programmi kuuluvad raskendatud võistlusalad, nimetatakse spetsiaalne lähetaja abiline võistleja varustuse kontrollimiseks.

6. Teatesuusatamise võistlustel on lähtekohtunikud samaaegselt teate üleandmise tsooni kohtunikud, lõpukohtunike brigaad aga määrab teatesuusatamise üksikute etappide võistlejate saabumise järjekorra ja finišeerimise aja.

§ 24. Rajameister, tema asetäitjad ja abilised

1. Rajameister peab olema kogenud suusataja ning on soovitatav, et tal oleks suur võistluspraktika murdmaasuusatamise võistlustel.

Rajameister juhib oma brigaadi tööd ja jälgib distantsi läbimise määruste täitmist (vt. paragrahvid 63, 64 ja 66). Rajameister vastutab radade valiku, mõõtmise õigsuse, ettevalmistuse ja varustamise eest vastavalt määrustele, mis on toodud paragrahvis 72.

2. Rajameister tutvub varakult maastikuga, millel toimuvad võistlused, valib aegsasti rajad, teostab nende mõõtmise ja ettevalmistuse, koostab radade mõõtmise kohta akti ja nende skeemid, üleliidulise või vabariikliku ulatusega võistlustel aga ka radade profiili ja esitab vastavad dokumendid peakohtunikule hiljemalt võistluste eelpäeval.

Hiljemalt võistluste eelpäeval tutvustab rajameister radadega peakohtuniku asetäitjat informatsiooni alal ja kontrollkohtunike vanemaid ning koos nendega määrab kontroll- ja sidepunktide asukohad.

Rajameister organiseerib raja ametlikku tutvustamist võistlejatele.

Võistluspäeval korraldab rajameister raja märgistamise ja vajalike viitude asetamise ning raja sissesõitmise, kui seda ei tehtud varem või kui tekkis vajadus uuesti raja sissesõitmiseks. Rajameister peab lõpetama raja ettevalmistuse ja varustamise hiljemalt 30 minutit enne vastavat starti.

Võistluste ajal rajameister jälgib raja, selle märgistuse ja varustatuse korrasolekut ning võtab tarvituseleabinõusid märgatud puuduste kõrvaldamiseks. Rajameister vastutab korra säilitamise üle võistluste ajal.

Võistluste lõppedes võtab rajameister peakohtuniku loal maha raja märgistuse ja varustuse.

3. Kui rajameister saab teada, et mõne võistlejaga on

rajal juhtunud õnnetus, peab ta kohe organiseerima abi.

Kui võistluste lõppedes tuleb ilmsiks, et keegi startinud võistlejatest ei finišeerinud ega teatanud katkestamisest, peab rajameister koos vastava organisatsiooni esindusega viivitamatult võtma tarvitusele abinõud kadunud võistleja otsimiseks.

4. Rajameistril on õigus kõrvaldada antud distantsilt võistleja, kes pole võistlusteks ilmselt ette valmistatud ja kui võistluse jätkamine ähvardab tema julgeolekut või tervist või teiste võistlejate julgeolekut. Sellisel juhul peab ta sellest teatama peasekretärile vastava märgukirjaga.

5. Rajameistri asetäitjad täidavad samu kohustusi ning kasutavad samu õigusi kui rajameister, ainult selle raja ulatuses, millele nad on määratud.

6. Rajameistri abilised täidavad samu kohustusi kui rajameister, ainult sellel rajalõigul, millele nad on määratud.

§ 25. Kontrollkohtunike vanem

1. Kontrollkohtunike vanem juhib kontrollkohtunike tööd, jälgib võistlejate poolt distantsi läbimise määruste täitmist (vt. paragrahvid 63, 64, 66) ja lahendab kõik küsimused, mis on seotud distantsi läbimisega, sellel rajal, millele ta on määratud.

2. Kontrollkohtunike vanem tutvub varakult oma rajaga ja koos rajameistriga märgib kontrollpostide asukohad.

Võistluspäeval organiseerib kontrollkohtunike vanem kontrollkohtunike kogunemist, kindlustab nende valmisolekut väljumiseks rajale, jaotab nad kontrollpostide ja rajalõikude vahel, annab neile välja eraldusmärgid, protokollide blanketid, individuaalsed sidemepakikesed ja muu vajaliku inventari ning tutvustab neid esmaabipunktide asukohtadega rajal.

Kontrollkohtunike vanem viib kontrollkohtunikud laiali vastavatesse kontrollpunktidesse ja oma rajalõikudesse ning kannab peakohtunikule ette raja korrasolekust.

Võistluste ajal kontrollkohtunike vanem, asudes oma rajal, jälgib distantsi läbimise määruste täitmist ja kontrollkohtunike tööd.

Võistluste lõppedes kontrollkohtunike vanem, veendu-

des selles, et kõik võistlejad lõpetasid raja läbimise, toob peakohtuniku loal ära kontrollkohtunikud.

Kontrollkohtunike vanem kogub raja läbimise protokollid, kontrollib distantsi läbimise õigsust kõigi võistlejate poolt ja annab peasekretärile vastava märgukirja, lisades juurde vastavalt vormistatud ja allakirjutatud raja läbimise protokollid. Juhul kui mingil distantsil võistlus toimus kahel või enamal rajal, teostavad sellist kontrolli kontrollkohtunike vanemad koos.

3. Kui kontrollkohtunike vanemale saab teatavaks, et mõne võistlejaga on juhtunud õnnetus tema rajal, peab ta kohe võtma tarvitusele abinõud vajaliku abi osutamiseks.

Kontrollkohtunike vanem peab rajameistri nõudel võtma osa kadunud võistleja otsimisest, kui selleks tekib vajadus.

4. Kontrollkohtunike vanemal on õigus võistlejat maha võtta võistlusest vastaval distantsil samal juhul kui rajameistrilgi (vt. § 24, p. 4).

§ 26. Kontrollkohtunikud

1. Igaüks kontrollkohtunistest jälgib distantsi läbimise määruste täitmist sellel rajalõigul, millele ta on määratud.

2. Kontrollkohtunik peab kontrollkohtunike vanema nõudel raja läbimise protokollid ja registreerib distantsi läbimisega seotud võistlusmääruste rikkumise juhte. Seejuures, kui kontrollkohtunik mingil põhjusel ei saanud märkida kontrollposti läbinud võistleja numbrit, peab ta tegema selle kohta protokollid vastava märkuse.

Kontrollkohtunik jälgib raja ja selle varustuse korrastamist oma lõigus ja püüab märgatud puudusi võimaluse piires kõrvaldada. Kontrollkohtunik kindlustab korrastamist oma rajalõigul.

3. Kontrollkohtunik peab viivitamatult võtma tarvitusele abinõud abi osutamiseks, kui ta saab teada, et tema rajalõigul juhtus kellegagi võistlejatest õnnetus.

4. Kontrollkohtunik peab rajameistri nõudel võtma osa raja ettevalmistamise ja korrastamise tööst võistluspäeval ning selle varustuse ärakorjamisest pärast võistluste lõppu, samuti kadunud võistleja otsimisest.

5. Kontrollkohtunik ei tohi ilma kontrollkohtunike vana loata oma kontrollpostilt või rajalõigult lahkuda.

§ 27. Lähetaja

1. Lähetaja juhib oma brigaadi tööd, jälgib starti ja finišisse ning teate üleandmisse puutuvate võistlusmääruste täitmist.

2. Lähetaja peab enne stardi algust kontrollima, kas tema kronomeetrid (põhi- ja tagavarakell) töötavad sünkroonselt ajamõõtja kronomeetritega, ja saada peakohtunikult loa stardi alustamiseks.

Lähetamine toimub järgmiselt:

a) üksikstardi puhul asub lähetaja lähtejoonel paremal pool startivat võistlejat, 15 sekundit enne starti hoiatab võistlejat, öeldes «Viisteist sekundit!», 5 sekundit enne starti tõstab lipu startiva võistleja rinna kõrgusele, 2—3 sekundit enne starti annab käskluse «Tähelepanu!» ning stardiaja saabumisel annab käskluse «Hopp!» ja tõstab samaaegselt lipu;

b) ühisstardi puhul asub lähetaja startijate viiru kõrval, neist 5—6 m eespool, 5 sekundit enne starti hoiatab võistlejaid, öeldes «Viis sekundit!», ja stardiaja saabumisel annab lasuga või käsklusega «Hopp!» stardi; seejuures, kui start antakse käsklusega «Hopp!», tõstab lähetaja lipu üles ja samaaegselt käsklusega «Hopp!» langetab selle;

c) grupiviisilise stardi puhul, kui üheaegselt ei stardi üle kahe võistleja (paarisstart), annab lähetaja stardi samuti kui üksikstardi puhul; kui üheaegselt stardib rohkem kui kaks võistlejat, antakse start samuti kui ühisstardi puhul.

Valestardi puhul lähetaja kutsub võistlejad tagasi käsklusega «Tagasi!» või teistkordse lasuga.

3. Töötades teate üleandmise tsoonis, jälgib lähetaja teate üleandmist ning registreerib selle õigsust.

4. Stardi või teate üleandmise lõppemisel lähetaja annab vormistatud ja allakirjutatud stardiprotokollid ja teate üleandmise protokollid lõpukohtunike vanemale.

5. Lähetajal on õigus mitte lubada startida võistlejal, kelle riietus või number ei vasta käesolevate määruste nõuetele (vt. § 12).

§ 28. Lähetaja abiline

1. Lähetaja abiline, asudes eespool stardijoont, rivistab üles võistlejad, kelle stardiaeg läheneb, kooskõlas paragrahvis 62 punkt 7 all toodud määrustega, kontrollib võistlejate riietuse ja numbrite vastavust käesolevate määruste nõuetele (vt. § 12) ning organiseerib nende väljumist stardijoonel.

2. Töötades teate üleandmise tsoonis, rivistab lähetaja abiline õigeaegselt üles teate vastuvõtmist ootavad võistlejad vastavalt paragrahvis 65 punkt 2 all toodud määrustele.

Teadet üleandvate võistlejate liginemisel lähetaja abiline, asudes teate vastuvõtmist ootavate võistlejate rivi vastas, kutsub neid välja sisenemiseks üleandmise tsooni.

§ 29. Lähetaja sekretär

1. Lähetaja sekretär registreerib startivaid võistlejaid vastavalt paragrahvis 62 punkt 3 all toodud määrustele.

2. Töötades teate üleandmise tsoonis, asub lähetaja sekretär üleandmise tsooni sissepääsu juures ning registreerib teatesuusatamise järgmise etapi võistlejaid kooskõlas paragrahvis 65 punkt 1 all toodud määrustega.

§ 30. Lõpukohtunike vanem

1. Lõpukohtunike vanem juhib oma brigaadi tööd ning jälgib finišisse ja ajavõtmisse puutuvate määruste täitmist (vt. paragrahvid 67, 68, 69 ja 70).

2. Lõpukohtunike vanem peab kontrollima (enne stardi algust), et tema kronomeetrid (põhi- ja tagavarakellad) töötavad sünkroonselt lähetaja kronomeetritega, ja kindlustama oma brigaadi kohtunike valmisolekut võistlejate vastuvõtuks vähemalt 10 minutit enne oletatavat võistlejate finišisse saabumise algust.

3. Lõpukohtunike vanem lõpetab oma brigaadi töö alles pärast seda, kui kõik startinud võistlejad on finišeerinud või kui ta saab teada, et seni lõpetamata võistlejad katkestasid distantsil.

4. Lõpukohtunike vanem annab võimalikult kiiremini

vormistatud ja allakirjutatud finišiprotokollid, ajamõotmise protokollid, võistlejate registreerimise protokollid ja teatesuusatamise teate üleandmise protokollid üle peasekretärile (vastavalt kokkuleppele).

Finišeerimise lõppemisel annab lõpukohtunike vanem stardiprotokollid üle peasekretärile.

§ 31. Lõpukohtunikud

1. Esimene lõpukohtunik asub finišijoonel vasakul pool finišeerivaid võistlejaid ning fikseerib võistleja finišeerimise momenti hüüdega «Hopp!» ja lipu järsu langetamisega. Kui üheaegselt finišeerib kaks või rohkem võistlejat, fikseerib lõpukohtunik nende finišeerimise momendi hüüdega «Hopp, kaks korraga!», «Hopp, kolm korraga!» jne. ning lipu järsu langetamisega.

2. Teine lõpukohtunik asub esimesest lõpukohtunikust vasakul ning määrab võistlejate finišeerimise järjekorda, nimetades finišeerivate võistlejate numbreid nende saabumise järjekorras.

§ 32. Lõpukohtunike abilised

1. Esimene lõpukohtuniku abiline asub 10—20 m eespool finišijoont ja hüüab kõvasti (soovitav läbi ruupori) finišile lähenevate võistlejate numbreid.

2. Teine lõpukohtunike abiline asub 5—10 m eespool finišijoont ja registreerib (kontrolliks) nende võistlejate temast möödumise järjekorda.

3. Kolmas lõpukohtunike abiline asub finišijoone taga ja registreerib (finišisse saabumise kontrolliks) finišeerinud ja katkestanud võistlejaid stardiprotokollid või spetsiaalse protokollid (nn. võrgu) järgi.

§ 33. Lõpukohtunike sekretär

1. Lõpukohtunike sekretär asub vasakul pool lõpukohtunikke ning registreerib võistlejate finišisse saabumise järjekorda.

2. Lõpukohtunike sekretär annab vormistatud ja allakirjutatud finišiprotokollid üle lõpukohtunike vanemale.

§ 34. Ajamõõtja

Ajamõõtja asub finišijoonel finiširaja kõrval lõpukohtunike vastas ja määrab võistlejate finišeerimise aega kromomeetri jooksva osuti järgi lõpukohtuniku hüüde «Hopp!» momendil. Võistleja lähenemisel finišile nimetab ta tunni ja jooksva minuti, pärast hüüdu «Hopp!» aga nimetab sekundid (vt. § 68, p. 2 ja p. 3); kui aga eelmise võistleja finišeerimise momendist tunnid ja minutid ei ole muutunud, pole vaja neid nimetada.

§ 35. Ajamõõtja sekretär

1. Ajamõõtja sekretär asub paremal pool ajamõõtjat ja registreerib võistlejate finišiajad.

2. Ajamõõtja sekretär annab vormistatud ja allakirjutatud ajamõõtmise protokollid üle lõpukohtunike vanemale.

§ 36. Spetsiaalsete harjutuste vanemkohtunik ja spetsiaalsete harjutuste kohtunikud

1. Spetsiaalsete harjutuste vanemkohtunik juhib oma brigaadi tööd, jälgib spetsiaalsete harjutuste sooritamise määruste täitmist ja lahendab kõik spetsiaalsete harjutuste sooritamise seotud küsimused.

2. Spetsiaalsete harjutuste vanemkohtunik vastutab spetsiaalsete harjutuste koha valiku, ettevalmistuse, varustamise ja harjutuste sooritamise õigsuse eest.

3. Spetsiaalsete harjutuste vanemkohtunik annab peasekretärile üle vormistatud ja allakirjutatud spetsiaalsete harjutuste protokollid.

4. Spetsiaalsete harjutuste kohtunike kohused määrab spetsiaalsete harjutuste vanemkohtunik.

SUUSAHÜPETE KOHTUNIKE BRIGAADID

§ 37. Suusahüpete kohtunike brigaadide koosseis

1. Suusahüpete võistlustel määratakse järgmised kohtunike brigaadid:

a) kohtunike brigaad hüppemäe ettevalmistamiseks ja

korrastamiseks (hüppemäe komandant, hüppemäe komandandi abilised);

b) lähtekohtunike brigaad (lähte vanemkohtunik, lähetaja, lähte vanemkohtuniku abi);

c) kauguskohtunike brigaad (kauguskohtunike vanem, kauguskohtunikud, kauguskohtunike vanema sekretär);

d) tehnikakohtunike brigaad (tehnikakohtunikud).

2. Hüppemäe komandandi abiliste arvu määravad hüppemäe võimsus ja muud võistluste läbiviimise iseärasused ning see võib olla 1 kuni 5 inimest.

Kauguskohtunike arv määratakse olenevalt hüppemäe võimsusest ja võistlejate kvalifikatsioonist selliselt, et hüppajate võimaliku maandumise lõigu igale 2—3 meetrile tuleks üks kauguskohtunik.

Tehnikakohtunike arv peab olema 3 või 5 inimest. Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel peab tingimata olema 5 tehnikakohtunikku.

3. Tehnikakohtunike brigaad töötab peakohtuniku või tema asetäitja juhtimisel.

§ 38. Hüppemäe komandant ja tema abilised

1. Hüppemäe komandant peab olema kogenud suusataja ning on soovitatav, et tal oleks suur võistlemispraktika suusahüppevõistlustel.

Hüppemäe komandant juhib oma brigaadi tööd ning hüppemäe ettevalmistamise ja teenindamisega seotud tööliste brigaadi. Hüppemäe komandant vastutab hüppemäe ettevalmistamise, varustamise ja korrasoleku eest vastavalt määruste 78. paragrahvile.

2. Hüppemäe komandant tutvub aegsasti trampliini olukorraga, võtab õigeaegselt tarvitusele abinõud selle nõuetekohaseks ettevalmistamiseks ja varustamiseks, organiseerib hüppemäe proovimist, koostab akti hüppemäe valmisoleku ja proovimise kohta ning esitab selle peakohtunikule.

3. Võistluspäeval kontrollib hüppemäe komandant hüppemäe olukorda ja organiseerib selle täiendavat ettevalmistust (kui see on vajalik), instrueerib oma abilisi ja hüppemäge teenindavate tööliste brigaadi, asetab need vastavatele kohtadele ning organiseerib proovihüppeid (vt. § 78, p. 3) ja maandumisnõlvaku proovimist.

4. Võistluste ajal asub hüppemäe komandant maandumisenõlvakul ja jälgib hüppemäe olukorda ning võtab tarvitusele abinõusid märgatud puuduste kõrvaldamiseks. Pärast järjekordset hüpet, veendunud, et maandumisenõlvak ja peatusväljak on korras ja vabad, signaliseerib sellest lähte vanemkohtuniku abilisele pea kohale tõstetud lipu järsu langetamisega. Kui hüppemäe komandant on ajutiselt maandumisenõlvakult lahkunud, täidab tema ülesandeid üks ta abilistest.

5. Hüppemäe komandandi abilised teevad sama tööd ja täidavad samu kohustusi kui hüppemäe komandant.

§ 39. Lähte vanemkohtunik

1. Lähte vanemkohtunik juhib oma brigaadi tööd. Lähte vanemkohtunik vastutab hüpete ohutuse eest (selles mõttes, et ühelegi võistlejale ei tohi anda lähet enne, kui hüppemägi on vaba ja eelmise võistleja poolt rikutud lumekate korda tehtud).

2. Lähte vanemkohtunik asub kohtuniketornis. Saades oma abiliselt signaali hüppemäe korrasoleku kohta, annab ta kella või gongilöögiga või mõne muu signaaliga stardi järgmisele võistlejale.

§ 40. Lähetaja

1. Lähetaja asub hüppemäe stardiplatvormil. Ta kutsub järjekordse võistleja starti, kontrollib tema inventari, riie-tuse ja numbri vastavust võistlusmäärustele, tõstab lipu starti ootava võistleja rinna kõrgusele ja, saanud loa stardiks, annab käskluse «Marss!», langetades samaaegselt ka lipu.

2. Lähetajal on õigus mitte lubada starti võistlejat, kelle inventar, riie-tus või number ei vasta käesolevate määruste nõuetele (vt. paragrahvid 12 ja 75, p. 1).

§ 41. Lähte vanemkohtuniku abiline

Lähte vanemkohtuniku abiline asub hüppemäe äratõuke-laua juures. Saanud hüppemäe komandandilt signaali maandumisenõlvaku valmisoleku kohta ning veendunud hoo-

võtunõlvaku ja äratõukekoha korrasolekus, annab ta lähte vanemkohtunikule sellest signaali lipu tõstmisega pea kohale.

§ 42. Kauguskohtunike vanem

1. Kauguskohtunike vanem juhib oma brigaadi tööd ja lahendab kõik küsimused, mis puutuvad hüppepikkuse mõõtmisse. Kauguskohtunike vanem vastutab hüppepikkuse mõõtmise õigsuse eest (vt. § 77, p. 2).

2. Enne võistluste algust kontrollib kauguskohtunike vanem kaugusmärkide õiget asetust ja jaotab kauguskohtunikud kohtadele.

Võistluste ajal asub kauguskohtunike vanem maandumisnõlvakul hüppajate kõige tõenäolisemal maandumiskohal kauguskohtunike vastas, kontrollib kauguskohtunike tööd ja, saanud kauguskohtunikelt andmed hüppe pikkuse kohta, teatab sellest oma sekretärile.

Hüpete seeria lõppedes annab kauguskohtunike vanem vormistatud ja allakirjutatud hüppepikkuste mõõtmise protokollile peasekretärile.

§ 43. Kauguskohtunikud

Iga kauguskohtunik asub temale määratud maandumisnõlva lõigul kohtuniketorni suhtes vastaspoolel, fikseerib hüppaja maandumiskoha, määrab hüppe pikkuse (kui hüppaja maandus tema lõigul) ja teatab andmed hüppe pikkuse kohta kauguskohtunike vanemale.

§ 44. Kauguskohtunike vanema sekretär

Kauguskohtunike vanema sekretär asub kõrvuti kauguskohtunike vanemaga ja peab hüpete mõõtmise protokollile.

§ 45. Tehnikakohtunikud

1. Iga tehnikakohtunik hindab hüppe sooritamise tehnikat stardist kuni hüppaja peatumiseni vastavalt paragrahvis 77 punkt 3 all toodud määrustele ja «Juhenditele tehnikakohtunikele» (vt. lisa 2), fikseerib oma hinde hinde-

sedelil ja annab selle peasekretärile pärast iga järjekordset hüpet.

2. Iga tehnikakohtunik hindab hüppe tehnikat iseseisvalt ja tal ei ole õigust kellegagi nõu pidada või arutada ja parandada tema poolt pandud hinnet.

MÄESUUSATAMISE KOHTUNIKE BRIGAADID

§ 46. Mäesuusatamise kohtunike brigaadide koosseis

1. Mäesuusatamise võistlustel määratakse järgmised kohtunike brigaadid:

a) rajakohtunike brigaad (rajameister, rajameistri abilised, kujundikohtunike vanem, kujundikohtunikud);

b) lähtekohtunike brigaad (lähetaja, lähetaja abiline, lähetaja sekretär);

c) lõpukohtunike brigaad (lõpukohtunike vanem, ajamõõtjate vanemad, ajamõõtjad, lõpusekretär ja lõpukohtunike vanema abiline, kes määratakse vaid gigantslalomi ja kiirlaskumise võistlustel).

2. Juhul kui võistlused viiakse läbi mitmel rajal, määratakse igaühele neist rajakohtunike brigaad (välja arvatud slalomivõistlustel).

3. Ajamõõtjate vanemad ja ajamõõtjad ühendatakse ajamõõtjate gruppideks, mis koosnevad ühest ajamõõtjate vanemast ja kahest ajamõõtjast.

Ajamõõtjate gruppide arv sõltub võistluste läbiviimise iseärasustest, nimelt rajal üheaegselt asuvate võistlejate arvust. Iga sellise võistleja jaoks peab olema ajamõõtjate grupp.

4. Rajameistri abiliste arv sõltub raja pikkusest ja keerulisusest, kuid neid ei või olla vähem kui üks 200 m slalomiraja ja 500 m gigantslalomi või kiirlaskumisraja kohta.

Kujundikohtunike arv sõltub raja keerulisusest ja ülesseatud väravate arvust: slalomirajal — üks kohtunik nelja värava kohta; gigantslalomis — üks kohtunik kahe värava kohta; kiirlaskumises — üks kohtunik igale väravale.

5. Väikese ulatusega võistlustel pole kujundikohtunike vanemat, lähetaja abilist ja lõpusekretäri vaja määrata. Nendel juhtudel:

kujundikohtunike vanema ülesandeid täidab rajameister;

lähetaja abilise ülesandeid täidab lähetaja sekretär; lõpusekretäri ülesandeid täidab peasekretär.

§ 47. Rajameister ja tema abilised

1. Rajameister peab olema kogenud suusataja ning on soovitatav, et tal oleks suur võistlemispraktika mäesuusatamise võistlustel ja ta tunneks hästi mägiste rajoonide iseärasusi.

Rajameister juhib oma brigaadi ja raja ettevalmistamisega seotud tööliste brigaadi tööd ning jälgib raja läbimise määruste täitmist (vt. paragrahve 85 ja 86). Rajameister vastutab raja valiku, mõõtmise, ettevalmistuse ja varustamise eest kooskõlas paragrahvides 90—92 toodud määrustega.

2. Rajameister tutvub aegsasti mägirajooni tingimustega ja maastiku reljeefiga ning valib laskumisraja. Rajameister koostab raja skeemi ja mõõtmise akti, mägirajoonides aga saab selle rajooni päästeteenistuse ülemalt loa võistluste läbiviimiseks valitud nõlvakutel ning koostab koos temaga nõlvakute laviiniohutuse akti ja esitab vastavad dokumendid peakohtunikule.

Enne raja avaldamist tutvustab rajameister rada peakohtunikule.

Hiljemalt kaks päeva enne võistlusi tutvustab rajameister rajaga ja selle iseärasustega peakohtuniku asetäitjaid meditsiinilise teenindamise ja informatsiooni alal, kujundikohtunike vanemat ja päästesalga ülemat ning määrab koos nendega esmaabipunktide, sidepunktide ja päästesalga gruppide asukohad.

Hiljemalt 3 päeva enne gigantslalomi võistlusi või hiljemalt 20 päeva enne kiirlaskumise võistlusi teostab rajameister raja esialgse märgistamise. Rajameister viib läbi raja avaldamise ja viibib ametlikel treeningutel rajal kooskõlas paragrahvis 82 toodud määrustega.

Hiljemalt määruste paragrahvides 90, 91 ja 92 määratud tähtaegadeks kindlustab rajameister raja ettevalmistuse, teostab selle märgistamise ja väravate ülesseadmise ning märgib lippude asukohad tindi või teiste värvainetega.

Vahetult enne võistlusi organiseerib rajameister võistlejatele raja vaatluse.

Võistluste ajal asub rajameister rajal ning jälgib raja ja selle varustuse korrasolekut ning võtab tarvitusele abinõusid märgatud puuduste kõrvaldamiseks. Rajameister vastutab korra säilitamise eest rajal võistluste ajal.

Võistluste lõppedes võtab rajameister peakohtuniku loal maha märgistuse ja varustuse.

3. Rajameister on kohustatud võtma tarvitusele abinõud abi osutamiseks, kui ta saab teada mõne võistlejaga rajal juhtunud õnnetusest.

4. Rajameistril on õigus kõrvaldada võistlustest vastaval võistlusosalal võistleja, kes on võistlusteks ilmselt ette valmistamata ja kui võistluse jätkamine ähvardab tema või teiste võistlejate ohutust. Sellisel juhul peab ta teatama sellest peasekretärile vastava märgukirjaga.

5. Rajameistril on õigus katkestada võistlust, kui tekivad võistlejaid ohustavad tingimused.

6. Rajameistril on õigus muuta kujundikohtuniku otsust vigade või määruste rikkumiste määramisel, juhul kui ta ise viibis kohapeal.

7. Iga rajameistri abiline teeb sama tööd ja täidab samu kohuseid mis rajameistergi sellel rajalõigul, millele ta on määratud.

§ 48. Kujundikohtunike vanem

1. Kujundikohtunike vanem juhib kujundikohtunike tööd, jälgib raja läbimise määruste täitmist (vt. paragrahve 85 ja 86) ning lahendab kõik raja läbimisega seotud küsimused.

2. Kujundikohtunike vanem tutvub rajameistri kaudu aegsasti rajaga ja selle väravate asetusega.

Võistluspäeval organiseerib kujundikohtunike vanem kujundikohtunike kogunemist, kindlustab õigeaegselt nende valmisoleku rajale minekuks, jaotab nad väravate ja rajalõikude vahel, annab neile kujundikohtunike eraldusmärgid, protokollide blanketid, individuaalsed sidemepakikesed ja muu vajaliku inventari ning tutvustab neid esmaabipunktide ja päästesalga gruppide asukohtadega.

Kujundikohtunike vanem viib kujundikohtunikud vastavate väravate ja rajalõikude juurde ning kannab peakohtunikule ette raja valmisolekust.

Võistluste ajal asub kujundikohtunike vanem rajal ning jälgib raja läbimise määruste täitmist ja kujundikohtuniku tööd.

Iga laskumise seeria lõppedes kogub kujundikohtunike vanem raja läbimise protokollid, kontrollib nende täitmise õigsust ja annab need lõpukohtunike vanemale.

Võistluse lõppedes kujundikohtunike vanem, veendunud, et kõik võistlejad on lõpetanud raja läbimise, võtab peakohtuniku või rajameistri loal maha kujundikohtunikud.

3. Kujundikohtunike vanem on kohustatud viivitamatult võtma tarvitusele abinõud vajaliku abi osutamiseks juhul, kui ta saab teada mõne võistlejaga rajal juhtunud õnnetusest.

4. Kujundikohtunike vanemal on õigus kõrvaldada võistlusest vastaval võistlusosalal võistlejad samadel juhtudel kui rajameistrilgi (vt. § 47, p. 4).

5. Kujundikohtunike vanemal on õigus muuta kujundikohtunike otsust samadel juhtudel kui rajameistrilgi (vt. § 47, p. 6).

§ 49. Kujundikohtunikud

1. Iga kujundikohtunik jälgib oma rajalõigul raja läbimise määruste täitmist (vt. paragrahvid 85 ja 86).

Vastava kujundikohtuniku rajalõiguks loetakse raja lõik stardist või temast ülevalpool asuva kujundikohtuniku viimastest (alumistest) väravast kuni vastava kujundikohtuniku viimase (alumise) väravani või finišini.

2. Enne võistluste algust tutvub kujundikohtunik talle antud rajalõiguga ja väravate asetusega sellel.

Võistluse ajal peab kujundikohtunik kujundikohtunike vanema juhendite järgi raja läbimise protokollid ning registreerib raja läbimise vigu ja määruste rikkumise juhtumeid. Seejuures fikseerib kujundikohtunik määruste rikkumist vaid juhul, kui ta on kindlalt veendunud, et selline rikkumine leidis aset. Slalomivõistlustel, kui võistleja ei läbinud väravat, kutsub kujundikohtunik teda tagasi valju käsklusega «Tagasi!» ning näitab värava, mida võistleja ei läbinud. Gigantslalomil ja kiirlaskumise võistlustel sellist käsklust ei anta. Kõigile võistleja küsimustele värava läbimise kohta vastab kujundikohtunik «Edasil!», kui võistleja läbis värava (isegi sel juhul, kui ta tegi

karistusajaga karistatava vea), või «Tagasil», kui võistleja ei läbinud väravat.

Kujundikohtunik jälgib oma rajalõigul nii raja enese kui ka tema varustuse korrasolekut ja võtab tarvitusele abinõud märgatud puuduste kõrvaldamiseks. Kui võistleja ajas lipu maha, püstitab kujundikohtunik selle viivitamatult endisele kohale.

Kujundikohtunik kindlustab korra säilitamist oma rajalõigul.

3. Kujundikohtunik peab olema valmis andma peakohtunikule ammendavat seletust põhjustest, mille alusel ta fikseeris värava mitteläbimist või vigu värava läbimisel või teisi raja läbimise määruste rikkumisi.

4. Kujundikohtunik peab kõrvaldama viivitamatult kõik eraldusmärgid, mis asetati rajale kas mõne võistleja või kõrvalise isiku poolt.

5. Kujundikohtunik peab võtma viivitamatult tarvitusele abinõud vajaliku abi osutamiseks õnnetusjuhtumi puhul mõne võistlejaga tema rajalõigul.

6. Kujundikohtunik peab rajameistri või tema abilise nõudel võtma osa raja ettevalmistamise ja varustamise tööst võistluspäeval ja selle varustuse ärakorjamisest võistluste lõppedes.

7. Kujundikohtunik ei tohi lahkuda oma rajalõigult ilma kujundikohtunike vanema loata.

§ 50. Lähetaja

1. Lähetaja juhib oma brigaadi tööd ja jälgib lähtesse puutuvate määruste täitmist (vt. § 84).

2. Lähetaja peab enne lähetamise algust kontrollima oma kronomeetreid finiši kronomeetritega, viima läbi koos lõpukohtunike brigaadiga võistlejate lähetamise ja vastuvõtmise harjutuse ning saama peakohtunikult loa lähetamise alustamiseks.

3. Lähetaja lähetab järgmiselt:

a) silmside puhul stardi ja finiši vahel lähetaja, asudes stardijoonel paremal pool startivat võistlejat, kutsub järjekordse võistleja käsklusega «Kohale!», teatab finišisse stardi valmisolekust pea kohale tõstetud lipu laia vibutamise ja, saanud finišilt vastuse, tõstab 5 sekundit enne starti lipu võistleja rinna kõrgusele; 2—3 sekundit

enne starti annab käskluse «Tähelepanul!», stardiaja saabumisel aga annab käskluse «Hopp!» ja tõstab samaaegselt lipu järsult üles;

b) telefoniside puhul stardi ja finiši vahel asub lähetaja kronomeetriga, mis on kinnitatud tema vasakule käele, ja telefonitoruga paremas käes stardijoonel paremal pool startivat võistlejat ning teatab telefoni teel finišile võistleja numbri; saanud vastuse finiši valmisoleku kohta, kutsub 30 sekundit enne starti järjekordse võistleja käsklusega «Kohale!», 15 sekundit enne starti asetab tema paremale õlale oma vasaku käe, 5 sekundit enne starti hoiatab võistlejat, öeldes «Viis sekundit!», 2—3 sekundit enne starti annab käskluse «Tähelepanul!», stardiaja saabudes annab käskluse «Hopp!» ja tõstab samaaegselt käe võistleja õlalt; pärast seda küsib telefoni teel lõpukohtunikelt: «Võtsite vastu?»

Kui kasutatakse starti vabade intervallidega (vt. § 84), määrab lähetaja intervallid startide vahel oma äranägemise järgi.

Kui kasutatakse starti kindlaksmääratud intervallidega (vt. § 84), annab lähetaja võistlejatele stardi stardiprotokollis märgitud intervallidega.

Valestarti puhul kutsub lähetaja võistleja tagasi käsklusega «Tagasi!». Silmside puhul stardi ja finiši vahel teatab ta sellest finišile allalastud lipu vibutamise, telefoniside puhul aga teatab sellest finišile telefoni teel, öeldes «Valestart!». Lähetaja annab sellisele võistlejale kordusstarti kooskõlas § 84 toodud määrustega.

4. Pärast gigantslalom kiirlaskumise stardi või slalomi iga seeria stardi lõppemist annab lähetaja vormistatud ja allakirjutatud stardiprotokollil lõpukohtunike vanemale.

5. Lähetajal on õigus mitte lubada startida võistlejal, kelle inventar, riietus või number ei vasta käesolevate määruste nõuetele (vt. § 12 ja § 81, p. 1).

§ 51. Lähetaja abiline

Lähetaja abiline asub eespool stardijoonet, rivistab võistlejaid, kelle stardiaeg läheneb, ning olles veendunud nende inventari, riietuse ja numbri vastavuses käesolevate määruste nõuetele (vt. § 12 ja § 81, p. 1), organiseerib nende väljumist stardijoonele.

§ 52. Lähetaja sekretär

Lähetaja sekretär teostab startivate võistlejate ja stardi õigsuse registreerimist.

§ 53. Lõpukohtunike vanem

1. Lõpukohtunike vanem juhib oma brigaadi tööd ja jälgib finišisse ja ajavõtmissse puutuvate määruste täitmist (vt. paragrahve 87 ja 88).

2. Lõpukohtunike vanem peab enne võistluste algust kontrollima, kas finiši kronomeetrid töötavad sünkroonselt, määrama ajamõõtjate gruppide töö korra, viima läbi võistlejate lähetamise ja vastuvõtmise harjutuse lähtekohtunike brigaadiga ja kandma ette peakohtunikule finišibrigaadi valmisolekust.

3. Pärast seda, kui on finišeerinud viimane võistleja, lõpukohtunik, olles saanud stardi registreerimise protokollid ja raja läbimise protokollid, arvutab võistlejate tagajärjed ning annab vormistatud ja allakirjutatud protokollid üle peasekretärile.

§ 54. Lõpukohtunike vanema abiline

Lõpukohtunike vanema abiline asub eespool finišijoont ja teatab finišile lähenevate võistlejate numbrid.

§ 55. Ajamõõtjate vanem

1. Ajamõõtjate vanem juhib oma ajamõõtjate grupi tööd.

2. Ajamõõtjate vanem teatab starti oma ajamõõtjate grupi valmisolekust (silmside puhul stardi ja finiši vahel teatab ajamõõtjate vanem pea kohale tõstetud lipu vibutusega, telefoniside puhul aga vastab lähetaja poolt teatatud võistleja numbrile sõnaga «Valmis!», lähetaja küsimusele «Võtsite vastu?» pärast võistleja lähetamist vastab «Võtsime vastu!»). Ajamõõtjate vanem kontrollib oma ajamõõtjate grupi kronomeetrite näitusid, teatab need lõpusekretärile ja lubab ajamõõtjatel asetada kronomeetrid nullile.

3. Peale selle täidab ajamõõtjate vanem ajamõõtja kohuseid (vt. § 56).

§ 56. Ajamõõtjad

1. Ajamõõtjad asuvad finišijoonel finišivärava kõrval.

2. Silmside puhul stardi ja finiši vahel käivitavad ajamõõtjad oma kronomeetrid lähetaja lipulöögi peale, telefoniside puhul aga lähetaja käskluse «Hopp!» peale, määravad võistleja finišeerimise momendi (vt. § 87), peatavad oma kronomeetrid finišeerimise momendil ja teatavad oma kronomeetri näidud ajamõõtjate vanemale.

Ajamõõtja tohib asetada oma kronomeetri nullile ainult ajamõõtjate vanema käsul.

§ 57. Lõpusekretär

Lõpusekretär peab finiši protokoll, registreerib kõik ajamõõtjate vanemate poolt teatatud kronomeetrite näidud ning määrab võistlejate raja läbimise ajad (vt. § 88).

Pärast stardiprotokoll ja raja läbimise protokoll saamist arvutab lõpusekretär koos lõpukohtunike vanemaga võistlejate tagajärjed.

IV. MURDMAASUUSATAMINE

VÕISTLUSMÄÄRUSED

§ 58. Murdmaasuusatamise klassifikatsioon ja iseloomustus

1. Sisult jagunevad murdmaasuusatamise alad:
 - a) harilikeks,
 - b) raskendatuteks.
2. Sportliku võistluse iseloomult jagunevad suusavõistlused järgmiselt:
 - a) individuaalsed,
 - b) võistkondlikud,
 - c) teatesuusatamised.

Harilikud võistlusalad viiakse läbi nii individuaalsete, võistkondlike kui ka teatesuusatamise võistlustena.

Raskendatud võistlusalad viiakse läbi nii individuaalkui ka võistkonnavõistlustena.

3. Harilikud võistlusalad viiakse läbi kõigile võistlejate gruppidele. Raskendatud võistlusalasid korraldatakse ainult meestele.

§ 59. Distsantsid

Individuaalsed ja võistkondlikud:

meestele — kuni 50 km (5, 10, 15, 18, 20, 30 ja 50);
noormeestele (17—18 a.) — kuni 10 km (3, 5 ja 10);
poistele (15—16 a.) — kuni 5 km (2, 3 ja 5);
poistele (13—14 a.) — 3 km (1, 2 ja 3);
vanema vanuseastme meestele — kuni 30 km (5, 10, 15, 18, 20 ja 30);
naistele — kuni 10 km (3, 5, 8 ja 10);
neidudele (17—18 a.) — kuni 5 km (2, 3 ja 5);
tüdrukutele (15—16 a.) — kuni 3 km (1, 2 ja 3);
tüdrukutele (13—14 a.) — kuni 2 km (500 m, 1 ja 2);
vanema vanuseastme naistele — kuni 8 km (3, 5 ja 8).

Teatesuusatamises:

meestele ja vanema vanuseastme meestele — etapi pikkus kuni 10 km;
naistele ja vanema vanuseastme naistele — etapi pikkus kuni 5 km;
noormeestele (17—18 a.) — etapi pikkus kuni 5 km;
poistele (15—16 a.) — etapi pikkus kuni 3 km;
poistele (13—14 a.) — etapi pikkus kuni 2 km;
neidudele (17—18 a.) — etapi pikkus kuni 3 km;
tüdrukutele (15—16 a.) — etapi pikkus kuni 2 km.
tüdrukutele (13—14 a.) — etapi pikkus kuni 1 km.

Märkused.

1. Individuaalseid ja võistkondlikke võistlusi võib läbi viia vabalt valitud distantsidel määratud piirides, sulgudes on antud kõige soovitatavamad distantsid.

2. Võistlusteks 50 km distantsile lubatakse mehi mitte nooremaid kui 21 aastat.

3. Kõige soovitatavamad teatesuusatamise võistlused on 3×3 km, 3×5 km, 4×5 km (naistele); 4×5 km, 4×10 km (meestele); 3×1 km, 3×2 km, 3×3 km, 3×5 km, 4×5 km (noormeestele, neidudele, poistele ja tüdrukutele).

4. On lubatud korraldada ka teatesuusatamise võistlusi võistkondade segakoosseisuga (nii soo kui ka vanuse järgi) ühes võistkonnas.

2. Raskendatud võistlusalad viiakse läbi vabal distantsil kuni 50 km.

Märkus. Kõige soovitam on võistkondlik raskendatud võistlus (võistkonna koosseis 4 inimest) 30 km distantsil koos laskmisega (nn. «patrullsuusatamine»).

3. Spetsiaalselt ettevalmistatud võistlejatele võib distantsi pikkuse ülemmäära suurendada.

§ 60. Üldised määrused

1. Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel organiseeritakse murdmaasuusatamise radade ametlik tutvustamine. Tutvustamise aja määrab peakohtunik, kuid seda peab organiseerima hiljemalt võistluste eelpäeval.

2. Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel märgitakse enne starti või teatevahetust kõigi võistlejate mõlemad suusad.

3. Harilike võistlusalade läbiviimisel 30 km ja pikemal distantsil peab organiseerimiskomitee või võistlusi korraldav organisatsioon organiseerima võistlusrajal kõigi võistlejate tarbeks vähemalt kaks toitlustamispunkti.

§ 61. Teatesuusatamise ja võistkonnavõistluste spetsiaalsed määrused

1. Iga organisatsioon võib üles anda piiramatu arvu võistlejaid (kui see pole vastuolus võistlusmäärustega). Seejuures ei nõuta võistlejate kohustuslikku jagamist vastava kollektiivi võistkondade ja etappide järgi.

2. Iga etapi ja iga võistkonna võistlejad registreeritakse enne starti või teatevahetust. Võistlejat, keda registreeriti võistlemiseks mingil etapil või mingi võistkonna koosseisus, ei tohi asendada teisega.

3. Võistleja tohib läbida vastavas teatesuusatamise võistluses ainult ühe etapi.

4. Ühe võistkonna kõigil liikmetel peavad olema ühesugused numbrid.

§ 62. Start

1. Murdmaasuusatamise võistlustel lubatakse järgmisi stardiviise:

a) üksikstart, mille puhul võistlejad stardivad ükshaaval intervallidega 30 sekundit kuni 1 minut;

b) grupistart, mille puhul võistlejad stardivad 2—10 inimeselistes gruppides vähemalt 30-sekundiliste intervallidega, seejuures aga ei tohi ühes minutis startida keskmiselt üle 4 võistleja;

c) ühisstart, mille puhul kõik võistlejad stardivad üheaegselt.

2. Individuaalvõistluste läbiviimisel kasutatakse üksikstarti või grupistarti (kõige soovitamam on grupiviisiline start kahest võistlejast koosnevate gruppidega intervalliga 1 minut, nn. «paarisstart»); teatesuusatamise võistluste läbiviimisel kasutatakse ühisstarti; võistkonnavõistluste läbiviimisel kasutatakse grupistarti (iga võistkond stardib eraldi).

3. Startivad võistlejad registreeritakse. Individuaalvõistluste läbiviimisel toimub registreerimine stardimomendil; teatesuusatamise ja võistkonnavõistluste puhul toimub registreerimine aegsasti ja lõpetatakse 3 minutit enne starti.

4. Võistlejat, kelle riietus või number ei vasta § 12, p. 6 ja 7 toodud määrustele, startida ei lubata.

5. Võistlejad stardivad stardiprotokolliga määratud ajal. Ühe või mitme võistleja starti mitteilmumisel või hilinemisel ülejäänud võistlejate stardiaeg ei muutu.

6. Võistlejate lähetamiseks peab olema stardis vähemalt kaks kronomeetrit. Stardiaeg määratakse ühe kronomeetri järgi, ülejäänud on tagavaraks (põhikronomeetri seismajäämise puhuks). Stardi kronomeetrid peavad töötama sünkroonselt finiši kronomeetritega.

7. Startiv võistleja asetatakse starti nii, et tema suuskade mõlemad sidemeklambriid asuksid eespool stardijoont.

Grupistardi ja ühisstarti puhul asetatakse võistlejad stardijoonele ühte viirgu (ühisstarti puhul igaüks oma koridori ja stardiraja vastu). Nad asetatakse tõusvas numbrite järjekorras: grupistardi puhul — paremalt vasakule; ühisstarti puhul — vasakult paremale. Ühe või mitme võistleja mitteilmumisel jäävad nende kohad vabaks.

8. Üksik- ja grupistardi puhul peab enneaegselt startinud võistleja pöörduma lähetaja käskluse peale tagasi stardijoone taha, nii et ta mõlema suusa sidemeklambriid

asuksid eespool stardijoont, ja alles pärast seda võib ta uuesti ületada stardijoone. Seejuures loetakse, et võistleja startis stardiprotokollis märgitud ajal.

9. Ühisstardi puhul kutsutakse enneaegselt startinud võistlejad tagasi ja antakse uus lähe kõigile võistlejatele.

See võistleja, kes enneaegselt startinutest rikkus stardimäärusi esimesena, asetatakse 1 m tahapoolte teisi startivaid võistlejaid. Kui lähetaja ei suuda määrata, kes võistlejatest rikkus stardimäärusi esimesena, siis seda karistust ei rakendata.

10. Võistleja, kes hilines ega jõudnud startida stardiprotokollis märgitud ajal, võib startida ükskõik millal, segamata teisi startivaid võistlejaid, kuid mitte hiljem kui stardib viimane võistleja sellele distantsile. Seejuures peab ta end registreerima stardis ning arvestatakse, et ta stardib stardiprotokolliga määratud ajal. Teatesuusatamisel ja võistkonnavõistlustel aga võistlejat, kes hilines registreerimisega või startimisega, võistelda ei lubata.

11. Võistleja, kes rikkus käesoleva paragrahvi p. 8 ja 10 all toodud määrusi, kõrvaldatakse võistlustest vastaval distantsil.

§ 63. Individuaalvõistluste distantsi läbimine

1. Distantsi läbimisel ei tohi võistleja kasutada teisi edasiliikumise vahendeid peale suuskade ja suusakeppide.

2. Võistleja peab liikuma ainult rada mööda ja läbima kõik kontrollpunktid. Võistleja ei tohi lühendada (lõigata) distantsi. Kui raja pöördel on raja märgistus asetatud pöörde siseküljele, ei tohi võistleja minna sissepoole märgistusega tähistatud pöördekaart.

3. Kogu distants tuleb läbida suuskadel. On lubatud läbida ükskõik millist rajalõiku ühel suusal.

4. Võistlejal on lubatud:

a) saada igalt isikult igasuguseid temale vajalikke esemeid (suuska, keppe, suusamääret, instrumente, toitu jne.);

b) vahetada ühte suuska (vaid üks kord) ja keppe, kuid ilma kellegi abita;

c) määrida oma suuski ja parandada oma inventari, kuid ilma kellegi abita;

d) kasutada leeklampi või muud soojendusabinõud, isegi kui see abinõu on süüdatud teise isiku poolt;

e) kasutada ükskõik kelle poolt lumele asetatud mingi-

sugust eset sihiga puhastada suuski külgekleepunud lumest või suusamäärdest, kuid seda eset ei tohi keegi kinni hoida;

f) tarvitada toitu ja jooki;

g) saada andmeid distantsi läbimise suhteliste aegade ja järjekorra kohta nii enda kui ka teiste võistlejate suhtes;

h) saada vajalikku esmaabi.

5. Võistleja ei tohi saada mingisugust kõrvalist abi, välja arvatud käesolevas paragrahvis p. 4 all toodud juhud.

6. Distantsi läbimise ajal on keelatud «vedada» võistlejat (s. o. sõita temaga kaasa temast eespool, tagapool või kõrval).

7. Võistleja, kes liigub teise võistleja kannul, peab säilitama vähemalt ühemeetrise vahemaa oma suusaninade ja eesliikuja suusakandade vahel.

8. Kui eesliikuvale võistlejale jõuab järele tagant tulev võistleja, peab esimene loovutama järelejõudja nõudel raja temale, lahkudes sellelt mõlema suusaga.

9. Võistleja, kes märkab mingit õnnetusjuhtumit distantsil, peab võistluse jätkamisel teatama sellest esimesele kohtunikule, keda ta kohtab.

10. Võistleja, kes distantsi läbimisel rikub käesolevas paragrahvis punktide 1, 2, 3, 5 ja 8 all toodud määrusi, kõrvaldatakse võistlusest vastaval distantsil.

§ 64. Teatesuusatamise distantsi läbimine

Teatesuusatamise distantsi läbimisel tuleb täita kõiki paragrahvis 63 toodud individuaalvõistluste distantsi läbimise määrusi, kuid seejuures peab teatesuusatamise esimese etapi esimesel 150—200 meetril iga võistleja liikuma oma stardirajal ega tohi minna teisele määratud rajale.

§ 65. Teate üleandmine teatesuusatamises

1. Teadet vastuvõttev võistleja peab registreerima end enne sisenemist üleandmise tsooni.

2. Teate vastuvõtmist ootavad võistlejad asuvad üleandmise tsooni sissepääsu juures ühes viirus, paralleelselt

põhirajaga, sellest 2—3 m kaugusel, näoga raja poole. Teadet üleandva võistleja lähenemisel teate üleandmise tsoonile siseneb teadet vastuvõttev võistleja lähetaja abilise kutsel üleandmise tsooni.

3. Teadet üleandev võistleja teostab teate üleandmist teadet vastuvõtva võistleja õla või selja puudutamisega käega. Selline teatevahetus peab toimuma tingimata üleandmise tsooni piirides. Teate üleandnud võistleja peab lahkuma üleandmise tsoonist teisi võistlejaid segamata.

4. Võistkond, kelle võistlejad rikkusid käesolevas paragrahvis p. 1 ja p. 3 all toodud määrusi, kõrvaldatakse võistlusest vastaval alal.

§ 66. Võistkonnavõistluste distantsi läbimine

1. Võistkonnavõistluste distantsi läbimisel tuleb täita kõiki individuaalvõistluste distantsi läbimise määrusi, mis on toodud paragrahvis 63.

2. Kui võistkonna suurus pole üle 4 inimese, ei või võistkonna esimese ja viimase liikme vaheline kaugus olla üle 25 m. Kui võistkonna suurus on üle 4 inimese, arvutatakse võistkonna esimese ja viimase võistleja vaheline lubatud vahemaa (meetrites) võistkonna liikmete arvu korutamise teel viiega.

3. On lubatud võistkonnaliikmete igasugune vastastikune abistamine. See määrus ei kehti raskendatud võistluste võistlusjuhendiga määratud spetsiaalharjutuste täitmise (näiteks laskmine, takistuste ületamine jne.).

§ 76. Finiš

1. Võistleja finišeerimise momendiks loetakse hetk, mil ta mõlema suusa sidemeklambri või eesoleva suusa sidemeklamber ületab finišijoone.

2. Kui enne starti teostatakse võistlejate suuskade määrgistamist, peab võistleja tulema finišisse vähemalt ühe määrgistatud suusaga.

§ 68. Aja ja tagajärgede määratlemine individuaalvõistlustel

1. Võistleja distantssi läbimise ajaks loetakse aeg stardimomendist kuni finišimomendini.

2. Distantssi läbimise aeg määratakse finišiaja fikseerimisega kronomeetri järgi ilma selle peatamiseta (jooksva osuti järgi). Selleks peab finišis olema vähemalt 2 kronomeetrit. Finišiaeg määratakse ühe kronomeetri järgi, ülejäänud on tagavarakelladeks (põhikronomeetri peatumise juhuks). Finiši kronomeetrid peavad töötama stardi kronomeetritega sünkroonselt.

3. Finišiaeg ja distantssi läbimise aeg määratakse ühesekundilise täpsusega. Seejuures loetakse alanud sekund täieks (lõppenud) sekundiks.

4. Kui kaks või enam võistlejat näitasid võrdset aega, antakse kohtade jagamisel eelis sellele, kes startis enne teist või teisi. Kui võistlejad startisid seejuures üheaegselt, saavad nad sama koha, järgnevad kohad aga ei muutu (s. o. ühesugust aega näidanud võistlejate järel jääb nii mitu vaba kohta, kui mitu võistlejat näitasid võrdset aega miinus üks).

Näited.

1. 10 km võistlustel näitasid kahte parimat aega võistlejad: A (stardi nr. 4) — 34 min. 56 sek. ja B (stardi nr. 38) — 34 min. 56 sek. Võistleja A saab I koha, võistleja B — II koha.

2. 10 km võistlustel näitasid kolme parimat aega võistlejad: A (stardi nr. 27) — 33 min. 51 sek., B (stardi nr. 28) — 33 min. 51 sek. ja C (stardi nr. 46) — 34 min. 02 sek.; seejuures kasutati paarisstarti ning võistlejad A ja B startisid üheaegselt. Võistlejad A ja B saavad I koha, võistleja C aga saab III koha. II koht jääb vabaks.

§ 69. Aja ja tagajärgede määratlemine teatesuusatamises

1. Teatesuusatamises loetakse võistkonna distantssi läbimise ajaks aeg esimese etapi võistleja stardimomendist kuni viimase etapi võistleja finišimomendini; seejuures loetakse viimase etapi ja kogu teatesuusatamise finišijooneks üleandmise tsooni algusjoon.

2. Võistlejate tagajärgede määratlemiseks teatesuusatamise üksikutel etappidel loetakse iga etapi finišijooneks ja sellele järgneva etapi stardijooneks üleandmise tsooni algusjoon, iga etapi finišimomendiks ja sellele järgneva

etapi stardimomendiks aga loetakse selle joone ületamise moment etappi lõpetava võistleja poolt.

3. Teatesuusatamise aja määratlemisel kehtivad § 68 punktides 1, 2 ja 3 toodud määrused, kuid seejuures määratletakse finišiaeg samade kronomeetrite järgi, mille järgi toimus võistlejate lähetamine.

4. Kui kaks või enam võistkonda näitasid võrdset aega, toimub kohtade jagamine samuti kui kohtade jagamine individuaalvõistlustel juhul, kui võistlejad näitasid võrdset aega ja startisid seejuures üheaegselt (vt. 68, p. 4).

§ 70. Aja ja tagajärgede määratlemine võistkonna- võistlustel

1. Võistkonnavõistlustel loetakse võistkonna distantsi läbimise ajaks aeg võistkonna esimese võistleja stardimomendist kuni võistkonna viimase võistleja finišimomendini.

2. Võistkonnavõistlustel kehtivad aja määratlemisel § 68, p. 2 ja p. 3 all toodud määrused.

3. Kui kaks või enam võistkonda saavutasid võrdse aja, toimub kohtade jagamine samuti kui individuaalvõistlustelgi (vt. § 68, p. 4).

VÕISTLUSTE LÄBIVIIMISE KOHAD

§ 71. Stardi- ja finišipaigad ning teatevahetuse tsoon

1. Ühe ja sama võistluse stardi- ja finišipaik ning teatevahetuse tsoon peavad asuma ühel tasapinnal, kaugusega üksteisest mitte alla 10 m ja mitte üle 100 m. Finišipaik peab asetsema selliselt, et finišile lähenev võistleja oleks nähtav enne finišit vähemalt 50 m kauguselt ja et viimased 50 m enne finišit ei oleks languseks (vt. § 72, p. 3).

2. Individuaalsete ja võistkonnavõistluste stardi- ja finišikoht peab olema varustatud:

a) stardi- ja finišijoontel asuvate kaheküljeliste plakatitega, pealkirjadega vastavalt «Start» ja «Finiš»;

b) lippudest, köitest või vanikutest piirdekoridoridega vähemalt 10 m ulatuses mõlemale poole stardi- ja finišijoont.

3. Teatesuusatamise esimese etapi stardipaik kujutab endast ringi sektorit raadiusega 150—200 m; stardijooneks on sektori kaar; stardijooneline pikkus määratakse üheaegselt startivate võistlejate arvuga, arvestades 2 m ühele võistlejale. Stardipaigale rajatakse iga võistleja jaoks sektori raadiusi mööda eraldi stardirajad.

Teatesuusatamise esimese etapi stardipaik peab olema varustatud:

a) stardijooneline taga asuva kaheküljelise plakatiga pealkirjaga «Start»;

b) stardiradade piirdekoridoridega kuni 1 m kõrgustest lippudest 50 kuni 100 m ulatuses stardijoonest alates raja suunas, laiusega 2 m stardijoonel;

c) kahest lipust moodustatud väravaga, mis asub stardiradade ühinemise kohal üheks põhirajaks, s. o. 150—200 m kaugusel stardijoonest;

d) koridoride numbrisiltidega (on soovitatav, et koridoride numbrid vastaksid võistlejate numbritele), mis asuvad stardijoonel iga koridori vasakul küljel, suurenedes vasakult paremale.

4. Teatevahetuse tsoon kujutab endast koridori pikkusega 30 m ja laiusega vähemalt 5 m.

Teatevahetuse tsoon peab olema varustatud:

a) kaheküljelise plakatiga pealkirjaga «Finiš», mis asub teatevahetuse tsooni sissepääsu juures;

b) köitest, vanikutest või lippudest piirdega mõlemal pool teatevahetuse tsooni.

5. Stardipaigal peab olema välja pandud raja skeem, üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel peab olema välja pandud ka raja profiil.

§ 72. Murdmaasuusatamise rajad

1. Murdmaasuusatamise võistlusi ükskõik millisel distantsil võib läbi viia ühel rajal (seejuures läbivad võistlejad seda üks või mitu korda) või mitmel erineval rajal.

Ei ole soovitatav, et võistlejad läbiksid ühte ja sama rada või selle lõiku rohkem kui kolm korda.

2. Murdmaasuusatamise rajad võivad olla murdmaal või lausikul. Murdmaarajaks loetakse rada, millest vähemalt kaks kolmandikku koosneb tõusudest ja langustest. Lausikrajaks loetakse rada, mis ei vasta sellele nõudele.

3. Tõusudeks ja langusteks loetakse selliseid rajaosi, mille keskmine järsakus on vähemalt 5° ning pikkus vähemalt 20 m.

4. Kõrgustevahe ühel ja samal tõusul või langusel ei tohi ületada meeste radadel 150 m, naistele 75 m.

5. Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel peab kõigi tõusude kõrgustevahede üldine summa olema vähemalt:

10 km distantsil meestele	—	280 m;
15 km distantsil meestele	—	400 m;
18 km distantsil meestele	—	520 m;
20 km distantsil meestele	—	600 m;
30 km distantsil meestele	—	750 m;
50 km distantsil meestele	—	1200 m;
5 km distantsil naistele	—	120 m;
8 km distantsil naistele	—	180 m;
10 km distantsil naistele	—	230 m.

6. Rada tuleb rajada nii, et selle läbimine oleks võistlejate moraalseste ja tahteliste omaduste, jõu, vastupidavuse, kiiruse, suusatamise tehnika valdamise astme ja taktika tõeliseks prooviks; kuid seejuures peab raja raskus vastama võistlejate ettevalmistusele.

On soovitatav rajada rada maalilisel ja vahelduval maastikul, nii et võistlejad rada läbides peaksid kasutama kõiki suuskadel liikumise mitmekesiseid viise ja saaksid emotsionaalset rahuldust.

7. On soovitatav lülitada rajale mitmesuguse pikkuse ja kallakuga tõuse ja langusi muutuvate suundadega, pöörtega mõlemale poole ja looduslike ebatasasustega.

8. On soovitatav, et raja raskeim ja keerulisim osa asuks umbes poole või kolmveerandi distantsi kohal.

9. Rajad tuleb rajada nii, et need oleksid ohutud võistlejatele, kes valdavad suusatamise tehnikat, ning vastaksid võistlejate ettevalmistusastmele.

On keelatud viia rada üle halvasti külmunud jõgedele, järvedele ja soodele, üle raudteede ja üle tiheda liiklusega maanteedele.

10. Ei ole soovitatav lülitada rajasse lõikusid, mille läbimine tekitaks võistlejatele tunduvalt ebamugavusi (tihe põõsastik piki mäekallakut jne.), samuti tõuse, mida võistlejad peaksid ületama «käärtõusuga».

On keelatud lülitada sisse tõuse, mida võistlejad peaksid ületama «treppitõusuga».

11. Laskumistel peab raja laius olema vähemalt 2 m, nii et võistlejad saaksid teineteisest mööduda, laskumisel esinevate pöörete kohal aga vähemalt 5 m.

Ei ole soovitatav lülitada sisse pöördeid laskumise lõpus, mis vähendavad võistlejate kiirust.

On soovitatav langusi spetsiaalselt ette valmistada (ehitada pööretele viraažid jne.).

12. On keelatud ehitada rajale kunstlikke takistusi, välja arvatud raskendatud võistluste rajad, mille puhul see on ette nähtud võistlusjuhendis.

13. Rajad peavad olema mõõdetud hiljemalt võistluste eelpäeval, üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel aga vähemalt 3 päeva enne võistlusi. Mõõtmine toimub distantstimeetriga või 50 m pikkuse metallist kaabliga. Vahetult enne mõõtmist tuleb kontrollida, et distantstimeetri näidud on õiged, kaabel aga tuleb mõõta metallist mõõdulindiga (mitte mingil muul viisil).

Raja mõõtmise kohta tuleb koostada akt rajameistri ja tema asetäitjate allkirjadega, lisades juurde radade skeemid, üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel aga ka radade profiilid. Mõõtmise akt, raja skeem ja profiil tuleb esitada peakohtunikule hiljemalt võistluse eelpäeval.

14. Kogu raja ulatuses tuleb rajada suusarada. Suusarajaks loetakse jälge, mida mööda on sõitnud vähemalt 10 suusatajat.

On soovitatav rajada kaks paralleelset rada 1—2 m kaugusele üksteisest kogu raja ulatuses ning sisse sõita kepi-rada. Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel on kahe raja rajamine nõutav.

Raja viimasel 200 meetril enne finišit peab olema rajatud kaks rada 1—2 m kaugusel teineteisest.

Kui kasutatakse grupistarti või ühisstarti, peab esimesel 150—200 m olema rajatud nii mitu rada, kui mitu võistlejat stardib üheaegselt. Pärast 150—200 m need rajad ühinevad üheks või kaheks paralleelseks rajaks.

On soovitatav sõita suusarada sisse võistluste eelpäeval.

15. Rada peab kogu ulatuses olema märgistatud hästi nähtavate lipukestega mõõduga vähemalt 10×15 sm. On soovitatav valmistada lipud punasest või sinisest tihedast paberist (mitte aga riidest).

Ühe ja sama raja märgistamiseks on soovitatav kasutada ühte värvi lippe. Kui samaaegselt viiakse läbi võistlused

mitmel distantstil, on soovitatav nende märgistamiseks kasutada eri värvi lipukesti.

Laskumiste ja pöörete märgistamiseks on soovitatav kasutada nõõrile asetatud lipukestest vanikuid, mis on sama värvi kui ülejäänud raja märgistus.

Lipukesed asetatakse 1—1,5 m kaugusele rajast ning sellisele kaugusele üksteisest, et möödudes ühest lipust oleks näha järgmist lippu. Keskmiselt tuleb 1 km raja kohta asetada vähemalt 75 lipukest.

Raja sirgetel lõikudel asetatakse lipukesed ja vanikud tavaliselt raja sisemisele küljele. Pööretel, kus esineb võimalus, et võistlejad lühendavad («lõikavad») distantsti, tuleb lipukesed ja vanikud asetada tingimata pöörde siseküljele. Kuid on soovitatav asetada lipukesed ja vanikud ka pöörde välisküljele, nii et võistleja näeks selgesti, kuhu poole tal tuleb pööre sooritada.

Igal juhul peab rada olema nii märgistatud, et võistlejal ei tekiks kunagi kahtlust selle edasiminek suunas.

16. Raja iga kilomeetri lõppu tuleb asetada kilometraaži näitajad. Need näitajad asetatakse nii, et nad näitaksid, mitu kilomeetrit jääb finišini või raja lõpuni.

500 m enne finišit asetatakse näitaja, millele on märgitud, et finišini on jäänud 500 m.

17. On soovitatav asetada raja raskete lõikude ette, mis nõuavad võistlejalt erilist tähelepanu (keerulised laskumised, pöörded jne.), selgesti nähtavad kollased lipud või märgid hüüumärgiga.

18. Kontrollpostid peavad asuma rajal:

a) punktides, mille läbimist võistlejate poolt tuleb registreerida distantsti lühendamise («lõikamise») vältimiseks;

b) kohtades, kus võistlejad võivad rajalt eksida;

c) raja keerulistes lõikudes, kus tuleb jälgida korra säilitamist ning raja ja selle varustuse korrasolekut;

d) kõrvaliste isikute võimalikes kogunemiskohtades, kus on vajalik korda pidada;

e) maanteedest ülemineku kohtades, et võimaliku transpordi liikumise korral tagada võistlejate julgeolekut;

f) ühelt rajalt teisele (ühelt ringilt teisele) ülemineku kohtades.

V. SUUSAHÜPPED

VOISTLUSMÄÄRUSED

§ 73. Suusahüpete iseloomustus

Suusahüppevõistlusi viiakse läbi meestele kuni 80 m võimsusega hüppemägedelt, noormeestele (17—18 a.) kuni 60 m võimsusega hüppemägedelt, poistele (15—16 a.) kuni 50 m võimsusega hüppemägedelt, poistele (13—14 a.) kuni 30 m võimsusega hüppemägedelt ja poistele (11—12 a.) kuni 20 m võimsusega hüppemägedelt.

§ 74. Nõuded suusahüpete sooritamise tehnika kohta

1. Suusahüpe jaguneb järgmisteks faasideks: hoovõtt, äratõuge, õhulend, maandumine ja laskumine pärast maandumist.

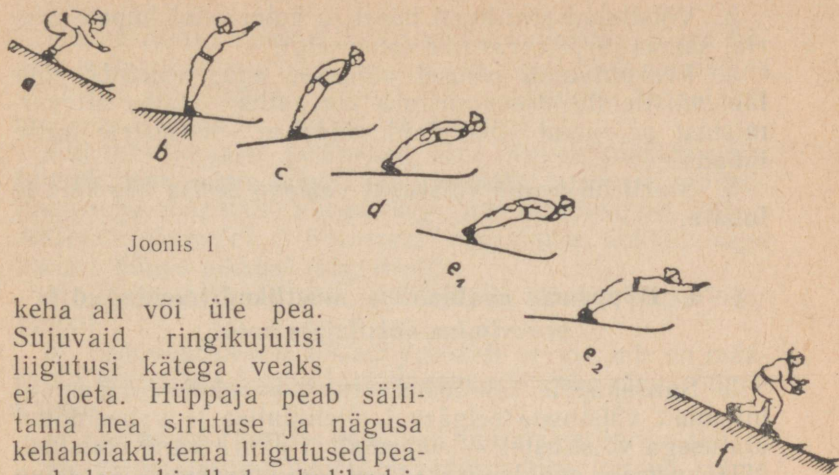
2. Suusahüpete võistlustel tuleb täita allpooltoodud nõudeid hüppe üksikute faaside tehnika kohta.

Hoovõttu alustatakse lühikese ja energilise 2—4-sammulise hoojooksuga ning sooritatakse madalas asendis, täielikus tasakaalus, ilma igasuguste üleliigsete liigutusteta. Pidurdamist hoovõtul loetakse veaks (vt. joonis 1a).

Äratõuge sooritatakse hüppaja keha kiire sirutamisega ette-üles. Äratõuge peab olema lõppenud momendiks, miljal hüppaja jalad (pöiad) ületavad äratõukelaua serva (vt. joonis 1b).

Õhulennu algul peavad suusaninad olema tõstetud niipalju, et nad asuksid lennujoone suhtes umbes 5—10°-lise nurga all.

Õhulennu teisel poolel peavad suusaninad olema tõstetud niipalju, et nad asuksid lennujoone suhtes umbes 15—25°-lise nurga all. Õhulennu lõpuks peavad suusaninad olema tõstetud niipalju, et nad asuksid maandumisnõlvaku suhtes 8—10°-lise nurga all. Kogu lennu kestel peavad suusad olema paralleelselt ja asuma ühel tasapinnal. Õhulennul on hüppaja keha tugevasti ette kallutatud, kuid ilma üleliigse painutuseta puusadest. Hüppaja jalad peavad olema koos, põlved sirutatud, jalapöiad moodustama suuskadega teravnurga. Käed fikseeritakse liikumatus asendis piki

Joonis 1

keha all või üle pea. Sujuvaid ringikujulisi liigutusi kätega veaks ei loeta. Hüppaja peab säilitama hea sirutuse ja nägusa kehahoiaku, tema liigutused peavad olema kindlad, rahulikud ja sujuvad (vt. joonis 1c, d, e₁ või e₂).

Maandumine sooritatakse väljaasteasendis. See peab olema kindel ja stabiilne. Suusad peavad olema paralleelselt ning üksteise suhtes 50—70 sm eespool (vt. joonis 1f).

Laskumine pärast maandumist sooritatakse täielikus tasakaalus, ilma igasuguste üleliigsete liigutusteta, maandumisnõlvaku üleminekunõgu tuleb läbida väljaasteasendis. Peatumine pärast laskumist peab olema kindel.

3. Lume või suuskade puudutamine kätega loetakse veaks, seejuures aga kätega suuskade puudutamist õhus veaks ei loeta.

4. Igasugust lume või suuskade puudutamist kehaga või lume või suuskade tahtelist puudutamist kätega (tasakaalu säilitamise sihiga) loetakse kukkumiseks.

§ 75. Üldised määrused

1. Suusahüppevõistlustele lubatakse võistlejaid ainult hüppesuuskadega.

2. Iga võistleja sooritab kaks või kolm hüpet, kõik võistlejad aga — kaks või kolm hüpete seeriat. Hüpete arv määratakse võistlusjuhendiga. Võistleja üldine tagajärg määratletakse kahe hüppe (kui võistlejad sooritasid kaks hüpet) või kolme hüppe tagajärgede summaga.

3. Võistlejad stardivad teisel ja kolmandal hüpete seerial samas järjekorras mis esimeselgi.

4. Peakohtuniku otsusel võidakse enne võistlust viia läbi võistlejate ettevalmistuse ülevaatus. Halba ettevalmistust näidanud võistlejaid võidakse võistlustele mitte lubada.

5. Starti hilinenud võistlejat vastava seeria hüpetele ei lubata.

§ 76. Hüppemäe avaldamine, ametlikud treeningud ja proovimine võistlejate poolt

1. Suusahüpete võistlusteks tuleb avaldada hüppemägi hiljemalt võistluste eelpäeval, üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel — vähemalt 3 päeva enne võistlusi.

Hüppemäe avaldamiseks loetakse hüppemäe ja tema andmete teatamist võistlejatele ning hüppemäe ettevalmistamist vastavalt § 78 p. 5 all toodud määrustele.

2. Avaldatud hüppemäel on lubatud võistlejate ametlikud treeningud. Ametlike treeningute aja määrab peakohtunik.

3. Ametlike treeningute ajal peavad viibima kohal hüppemäe komandant ja peakohtuniku asetäitja meditsiinilise teenindamise alal.

4. Vahetult enne võistlusi võib lubada kõigil võistlejatel proovida hüppemäe maandumisenõlvakut. Proovimise ajal on lubatud laskuda maandumisenõlvakult.

5. Hüppemäe avaldamise momendist kuni võistluste alguseni loetakse hüppemägi võistlejatele suletuks kogu aeg, välja arvatud ametlikeks treeninguteks ja maandumisenõlvaku proovimiseks määratud ajad.

§ 77. Võistlustagajärgede määratlemine

1. Suusahüpete võistlustel hinnatakse hüppe pikkust ja sooritamise tehnikat.

2. Hüppe pikkuseks loetakse vahemaad äratõukelaua servast kuni hüppaja maandumiskoha keskpaigani (kuni hüppaja sidemeklambrite vahetkohaani maandumise momendil). Hüppe pikkust mõõdetakse 0,5 m täpsusega ümardamisega väiksemaks.

Hüppe pikkus muudetakse punktideks vastavalt iga hüpete seeria pikimale hüppele vastava tabeli järgi kooskõlas «Tabelite kasutamise juhendiga»; seejuures hinnatakse maksimaalse hüppe pikkust 60 punktiga.

Kui maksimaalse pikkusega hüpe lõppes kukkumisega, toimub selle seeria hüpete kauguspunktide arvestus püstijäämisega sooritatud hüppe järgi, mis on pikkuselt maksimaalsele järgmine. Seejuures hinnatakse kukkumisega pikima hüppe pikkust järgmiselt:

a) hüppe pikkuse eest antakse 60 punkti pluss lisapunktid;

b) lisapunktide arv võrdub punktide arvule, mis on määratud hinnatava hüppe ja hindamise aluseks oleva hüppe vahele

3. Hüppe sooritamise tehnikat hinnatakse järgmiselt:

a) hüppe sooritamise tehnika hindamine toimub kolme või viie tehnikakohtuniku poolt (igaüks hindab eraldi), tehnikakohtunike hinded summeeritakse; kui hindamine toimus viie kohtunikuga, siis parimat ja halvimat hinnet ei arvestata;

b) ideaalset hüppetehnikat hinnatakse 60 punktiga (iga tehnikakohtunik hindab 20 punktiga); sõltuvalt hüppe üldisest muljest ja iga tehnika vea eest iga tehnikakohtunik vähendab hinnet teatud punktide arvu võrra kooskõlas «Juhendiga tehnikakohtunikele» (vt. lisa 2);

c) tehnika hindamine toimub poolepunktilise täpsusega.

Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel toimub hüppetehnika hindamine viie kohtunikuga.

Hüppaja saab püstijäämisega sooritatud hüppe eest igalt tehnikakohtunikult kogu hüppe tehnika eest 20 kuni 8 punkti. Püstijäämisloetakse hüppajat, kes läbis tee maandumiskohast kuni peatumiseni ilma kukkumata (vt. § 74, p. 4).

Hüppe sooritamisel saab kukkunud hüppaja igalt tehnikakohtunikult kogu hüppe tehnika eest 12 kuni 0 punkti.

4. Kui hüppaja kukub teel stardist kuni äratõukelaua servani, loetakse hüpe ebaõnnestunuks ning võistleja saab nullilise hinde nii hüppe pikkuse kui ka tehnika eest.

5. Hüppe tagajärg määratletakse hüppe pikkuse ja tehnika hinnete summaga. Niisiis hinnatakse vastava seeria pikimat hüpet ideaalse tehnika puhul 120 punktiga (60 punkti hüppe pikkuse eest ja 60 punkti tehnika eest).

Suusahüppevõistlustel määratletakse võistlejate taga-

järjed ja esikoht kahe või kolme hüppe punktide suurima summa järgi (vt. § 75, p. 2).

6. Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel teadustatakse pärast iga hüpet selle esialgne hinne (hüppe pikkuse ja tehnika punktide summa). Esialgse hinde määratlemiseks hüppe pikkuse eest määratakse tinglik maksimaalne hüppe pikkus vastava seeria jaoks, arvestades proovihüpete tagajärgi ning võistlejate kvalifikatsiooni. Pärast seeria lõppemist teostatakse hüppe pikkuse punktide ümberarvestus vastavalt faktilisele maksimaalsele hüppepikkusele ning määratletakse hüpete lõplikud tagajärjed.

On soovitatav teatada hüpete esialgseid tagajärgi ka teistel võistlustel.

7. Kui kaks või enam võistlejat saavutasid võrdsed tagajärjed, antakse kohtade jagamisel eelis sellele, kes sooritas pikema hüppe. Kui aga nendel võistlejatel olid parimad hüpped võrdse pikkusega, antakse eelis sellele, kellel on suurem teise arvestatava hüppe pikkus.

Näited.

1. Suusahüppevõistlustel näitasid kahte paremat tagajärge võistlejad:

A — 216 punkti ja *B* — 216 punkti; seejuures oli võistlejal *A* pikem hüpe 64 m, võistlejal *B* — 62 m. Võistleja *A* saab I koha, võistleja *B* — II koha.

2. Suusahüppevõistlustel näitasid kahte paremat tagajärge võistlejad:

A — 218 punkti ja *B* — 218 punkti; seejuures olid võistlejal *A* hüpped 62 ja 61 m, võistlejal *B* aga 62 ja 60 m. Võistleja *A* saab I koha, võistleja *B* — II koha.

VÕISTLUSTE LÄBIVIIMISE KOHAD

§ 78. Suusahüppemäed

1. Võistlusteks peab suusahüppemägi vastama «Suusahüppemägede ehitamise juhistes» toodud nõuetele (vt. lisa 3).

2. Hüppemäe võimsus peab vastama võistlejate ettevalmistusele ja vanuseastmele (vt. § 73).

Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel mees-tele ja vanema vanuseastme noormeestele peab hüppemäe võimsus olema vähemalt 50 m.

3. Hüppemäe võimsuseks loetakse hüppepikkus, millise jaoks on hüppemägi arvestatud.

Vastava hüppemäe kohta maksimaalseks loetakse hüppepikkus, mis võrdub 108% hüppemäe võimsusest.

4. Stardipaik, hüppemäe äratõukelaua pikkus ja kallak määratakse peakohtuniku ja hüppemäe komandandi poolt vahetult enne võistluse algust, ning kui vaja, siis enne iga hüpete seeria algust. Stardipaik, hüppemäe äratõukelaua pikkus ja kallak sõltub võistlejate vanusegrupist ja ettevalmistusest ning libisemise kvaliteedist, ja määratakse selliselt, et hüppepikkus mitte mingil juhul ei ületaks vastavale hüppemäele lubatud maksimaalset hüppepikkust.

Sel eesmärgil, samuti ka jälgede sissesõitmiseks hoovõtunõlvakule, toimuvad vahetult enne võistlust proovihüpped vähemalt kolme kvalifitseeritud suusahüppaja osavõtul, kes ei võistle sellel võistlusel.

5. Lumikatte paksus hüppemäel nii hoovõtu- ja maandumisnõlvakul kui ka peatusväljakul peab olema vähemalt 25 sm.

Lumi hüppemäel tuleb trampida kinni ühtlaselt kogu lumikatte paksuses, nii et maandumisel võistlejate suusad ei jätaks sügavaid jälgi ja lume pind ei vajuks sisse ka sellel suuskadeta käies. Pärast lume kinnitrappimist tuleb selle pealispind 4—5 sm sügavuselt kobestada.

Vastavalt lume sadamisele tuleb see kinni trampida või hüppemäelt kõrvaldada.

Lume pind tuleb nii ette valmistada, et libisemise kvaliteet ja lume struktuur oleksid kogu hüppemäe ulatuses ühtlased.

Kui võistluste ajal rikutakse tugevasti hüppemäe lumikatet, tuleb see enne järgmise võistleja hüpet hoolikalt taastada.

6. Halva nähtavuse puhul on soovitatav raputada hüppemäe maandumisnõlvakule peeni kuuseoksi.

7. Hüppemäe maandumisnõlvak tuleb kogu võimaliku hüppajate maandumisala ulatuses tähistada hüppepikkuse näitajatega, millel on vähemalt 20 sm kõrgused numbrid. Hüppepikkuse näitajad asetatakse mõlemale poole maandumisnõlvakut iga meetri järel. On soovitatav asetada ka lisanäitajad, mis tähistavad iga poolt meetrit.

Näitajate asetamisel mõõdetakse vahemaa äratõukelaua serva keskkohast kuni nende asetamise kohani (piki hüppemäe telge) metallist mõõdulindiga.

8. Maandumisnõlvakul tuleb tähistada joon, mis vastab hüppemäe võimsusele (tähistatakse lumele sinise värviga vähemalt 20 sm laiuse ribana risti üle mäe ning kahe sinise lipuga, mis asetatakse mõlemale poole nõlvakut), samuti joon, mis vastab lubatud maksimaalsele hüppepikkusele (samasuguse riba ja lippudega, kuid punast värvi) (vt. käesoleva paragrahvi p. 3).

9. Äratõukelaua serv tähistatakse hästi nähtavate lippudega, mis asetatakse mõlemale poole hüppemäe äratõukelaua servale.

10. Maandumisnõlvak ja peatusväljak tuleb piirata mõlemalt poolt kõite või vanikutega või spetsiaalse taraga.

11. Hüppemäge tuleb enne selle avaldamist ette valmistada ja proovida. Akt hüppemäe valmisoleku ja proovimise kohta tuleb esitada peakohtunikule enne hüppemäe avaldamist.

12. Hüppemäe lõplik ettevalmistamine ja märgistamine tuleb lõpetada vähemalt 1 tund enne võistluste algust.

VI. MÄESUUSATAMINE

(slalom, gigantslalom ja kiirlaskumine)

VOISTLUSMAÄRUSED

§ 79. Mäesuusatamise alade klassifikatsioon ja iseloomustus

1. Mäesuusatamise aladeks on:

- a) slalom,
- b) gigantslalom,
- c) kiirlaskumine.

2. Slalomivõistlusi viiakse läbi kõigile võistlejate gruppidele. Võistlusi gigantslalomis viiakse läbi meestele ja naistele, noormeestele ja neidudele ning poistele ja tüdrukutele (15—16 a.). Võistlusi kiirlaskumises viiakse läbi meestele ja naistele ning noormeestele ja neidudele.

§ 80. Radade pikkused ja kõrgustevahed

1. Slalomivõistlused viiakse läbi radadel, millel on järgmised pikkused ja kõrgustevahed:

	Pikkus	Kõrgustevahe
meestele	— 150 kuni 700 m	60 kuni 300 m
naistele	— 150 „ 550 m	60 „ 200 m
noormeestele	— 150 „ 600 m	60 „ 200 m
neidudele	— 150 „ 500 m	60 „ 170 m
poistele (15—16 a.)	— 150 „ 450 m	50 „ 150 m
tüdrukutele (15—16 a.)	— 150 „ 350 m	50 „ 115 m
poistele (13—14 a.)	— 100 „ 300 m	40 „ 100 m
tüdrukutele (13—14 a.)	— 100 „ 250 m	40 „ 85 m
poistele (11—12 a.)	— 80 „ 200 m	30 „ 80 m
tüdrukutele (11—12 a.)	— 80 „ 200 m	30 „ 80 m

2. Gigantslalomi võistlused viiakse läbi radadel, mis omavad järgmisi pikkusi ja kõrgustevahesid:

	Pikkus	Kõrgustevahe
meestele	— 1000 kuni 2500 m	250 kuni 600 m
naistele	— 800 „ 2000 m	150 „ 500 m
noormeestele	— 1000 „ 2000 m	250 „ 400 m
neidudele	— 800 „ 1500 m	150 „ 300 m
poistele (15—16 a.)	— 800 „ 1200 m	150 „ 240 m
tüdrukutele (15—16 a.)	— 500 „ 800 m	100 „ 160 m

3. Kiirlaskumisvõistlused viiakse läbi radadel, mis omavad järgmisi pikkusi ja kõrgustevahesid:

	Pikkus	Kõrgustevahe
meestele	— 2000 kuni 4000 m	500 kuni 1000 m
naistele	— 1200 „ 2000 m	300 „ 500 m
noormeestele	— 1200 „ 2500 m	400 „ 650 m
neidudele	— 1000 „ 1500 m	200 „ 450 m

4. Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel peab radade pikkus ja kõrgustevahe olema vähemalt 75% maksimaalsest lubatust.

§ 81. Üldised määrused

1. Mäesuusatamise aladele lubatakse võistlejaid vaid slalomisuuskadel või kiirlaskumissuuskadel.

2. Slalomivõistlustel sooritab iga võistleja kaks laskumist, kõik võistlejad aga — kaks laskumiste seeriat. Võistleja üldine tagajärg määratletakse mõlema laskumise tagajärgede summana.

Gigantslalomi- ja kiirlaskumisvõistlustel sooritab iga võistleja ainult ühe laskumise.

3. Vahetult enne võistlusi läbivad raja suusatajad, kes ei võistle sellel võistlusel. Slalomi- ja gigantslalomivõistlustel peab eelnevalt raja läbima vähemalt üks suusataja; kiirlaskumisvõistlustel — vähemalt kaks suusatajat.

Nende suusatajate tagajärgi ei avaldata.

4. Võistlejatel on keelatud:

a) teha mingisuguseid muudatusi avaldatud rajal (vt. § 82), asetada ümber lippe ja väravaid, muuta nähtavate takistuste asukohta jne.;

b) asetada rajale mingisuguseid tähiseid;

c) laskuda rajal, kui see on suletud (vt. § 82, p. 7);

d) võistluse ajal segada rajal laskuvat võistlejat.

Võistleja, kes rikub käesolevas punktis toodud määrusi, kõrvaldatakse võistlusest sellel võistlusel.

5. Võistleja, kes avastab rajal takistuse, mis ohustab teisi võistlejaid, võib võtta tarvitusele abinõusid selle kõrvaldamiseks või teha seda paremini nähtavaks ja on kohustatud kohe sellest teatama kellelegi kohtunikest.

Võistleja tohib parandada lumikatet rajal vaid oma suuskade abil.

6. Kiirlaskumivõistlustel on võistlejatel keelatud teha muudatusi (lühendada teed) treeninguteks suletud rajal (vt. § 82, p. 7). Võistleja, kes kasutab sellist raja muutmist, kõrvaldatakse kiirlaskumisvõistlustelt.

§ 82. Raja avaldamine, ametlikud treeningud ja raja vaatlus

1. Slalomi- ja gigantslalomivõistluste rajad tuleb avaldada vähemalt 3 päeva enne võistlusi.

Kiirlaskumisvõistluste rajad tuleb avaldada vähemalt 20 päeva enne võistlusi.

Raja avaldamiseks loetakse:

slalomivõistlustel — võistlejatele nõlvakute, millel kulgeb rada, ning stardi- ja finišipaikade teatamist, ja raja ettevalmistamist kooskõlas § 90, p. 6 all toodud määrustega;

gigantslalomivõistlustel — võistlejatele nõlvakute, millel kulgeb rada, ning stardi- ja finišipaikade teatamist,

raja ettevalmistamist kooskõlas § 91, p. 3 all toodud määrustega, ning raja märgistamist raja suunda tähistavate lipukestega;

kiirlaskumisvõistlustel — võistlejatele nõlvakute, millel kulgeb rada, ja stardi- ja finišipaikade teatamist, ning raja ettevalmistamist ja märgistamist, ja kui vajalik, siis väravate asetamist kooskõlas paragrahvis 92 toodud määrustega.

2. Vajaduse korral võib peakohtuniku otsusega muuta avaldatud rada või selle asemel valida teist. Sellest tuleb võistlejatele teatada võimalikult varakult.

3. Avaldatud radadel lubatakse võistlejatele ametlikke treeninguid.

Ametlike treeningute aja määrab peakohtunik.

Juhul kui gigantslalomi- või kiirlaskumisvõistlustel avaldatud rada muudeti või valiti selle asemele uus, tuleb anda võistlejatele vähemalt üks päev treeninguks uuel rajal ja pool päeva treeninguks muudetud rajal.

Kiirlaskumisvõistlustel tuleb võistlejatele anda vähemalt üks terve päev treeninguks rajal pärast loosimist.

4. Ametlikel treeningutel peab korra säilitamiseks viibima kohal rajameister või tema abiline, mägistes rajoonides aga ka peakohtuniku asetäitja meditsiinilise teenindamise alal ja päästesalk.

5. Gigantslalomi- ja kiirlaskumisvõistlustel lubatakse võistlejaid ametlikele treeningutele ainult spetsiaalsete numbritega.

6. Vahetult enne võistlusi lubatakse vaadelda rada kõigil võistlejatel. Slalomi- ja gigantslalomiradade vaatlemisel lubatakse võistlejatel läbida rada suuskadel või ilma suuskadeta alt üles või laskuda suuskadel raja kõrval ülalt alla; kuid laskudes raja kõrval on võistlejatel keelatud sõita läbi väravate või sooritada pöördeid, mis vastavad pööretele rajal. Kiirlaskumisraja vaatlemise ajal võidakse lubada laskuda piki rada või tema lõikusid.

Raja vaatlemise korra määrab rajameister.

Võistleja, kes rikub raja vaatlemise määrusi, kõrvaldatakse võistlustelt vastaval võistlusalal.

7. Rada on suletud võistlejatele kogu aeg, alates raja avaldamise momendist kuni võistluste alguseni, välja arvatud ametlikeks treeninguteks ja raja vaatlemiseks eraldatud aegadel.

§ 83. Slalomivõistluste spetsiaalsed määrused

1. Slalomivõistlustel stardivad võistlejad laskumiste teises seerias samas järjekorras kui esimeseski. Kui võistleja langeb võistlusest välja esimesel laskumiste seerial, siis ei lubata teda teisele, ning ta langeb võistlustest välja.

2. On keelatud alustada teist laskumiste seeriat enne, kui on lõppenud esimene.

3. Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel toimub iga laskumiste seeria erineval rajal. On soovitatav läbi viia seeriad erinevatel radadel ka teistel võistlustel.

4. Võistlejate arv võistlustel ei tohi ületada:

a) ühe raja puhul — 80 inimest;

b) kahe raja puhul — 140 inimest.

5. Individuaalvõistlustel võib peakohtuniku otsusel teisele laskumiste seeriale lubatud võistlejate arvu vähendada esimesel katsel halvemaid tagajärgi näidanud võistlejate arvel:

a) kahele kolmandikule — ühe raja puhul;

b) poolele — kahe raja puhul.

Seejuures peab võistlejaid võimaliku vähendamise suhtes enne võistluste algust hoiatama.

6. Kui mõlemad laskumiste seeriad toimuvad ühel rajal, võib teiseks seeriaks rada muuta. Sellisel juhul tuleb teada võistlejatele raja muutmise eelne teise laskumise algust, ja neile tuleb anda aega raja muudatuste vaatlemiseks.

§ 84. Start

1. Mäesuusatamise aladel kasutatakse üksikstarti.

On lubatud start vabade intervallidega. Intervallid startide vahel määratakse lähetaja äranägemisel, kuid järjekordsele võistlejale antakse start vaid signaali saamisel ajamõõtjate grupi valmisoleku kohta tema vastuvõtuks.

Gigantslalomi- ja kiirlaskumisvõistlustel on soovitatav kasutada kindlaksmääratud intervallidega starti. Seejuures määrab startide vahelised intervallid peakohtunik ja need ei tohi olla alla 1 minuti.

2. On lubatud järgmised stardi ja finiši vahelise side vormid:

a) silmside (otsese ja selge nähtavuse olemasolu puhul stardi ja finiši vahel);

b) telefoniside või raadioside.

Üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel on lubatud ainult telefoniside või raadioside.

3. Startivad võistlejad registreeritakse stardi momendil.

4. Võistlejad, kelle inventar, riietus või number ei vasta käesolevate määruste nõuetele (vt. § 12 ja § 81, p. 1), starti ei lubata.

5. Kindlaksmääratud intervallidega stardi puhul startivad võistlejad stardiprotokollis määratud ajal. Ühe või mitme võistleja starti mitteilmumise või hilinemise puhul ülejäänud võistlejate stardiaeg ei muutu.

6. Kindlaksmääratud intervallidega stardi puhul peab olema stardis võistlejate lähetamiseks vähemalt kaks kronomeetrit. Stardiaeg määratakse ühe kronomeetri järgi, ülejäänud on aga tagavaraks (põhikronomeetri seisajäämise juhuks).

7. Startiv võistleja asetatakse starti nii, et ta suuskade mõlemad sidemeklambriid asuksid eespool stardijoont.

8. Enneaegselt startinud võistleja peab lähetaja käskluse peale pöörduma tagasi. Ta võib startida hiljem. Lähetaja äranägemisel võib talle anda starti teiste võistlejate startide vahel (kuid ainult tingimusel, et see ei sega teisi startivaid võistlejaid), mitteilmunud võistleja asemel, üksikute võistlejate gruppide startide vahel või pärast võistlejate startimist.

Enneaegselt startinud võistleja tagajärjele lisatakse karistusaeg: slalomis — 5 sekundit, gigantslalomis ja kiirlaskumises — 10 sekundit.

Võistleja, kes lähetaja käskluse peale ei pöördu tagasi stardikohale, kõrvaldatakse võistlusest vastaval võistlusalal.

9. Starti hilinenud võistlejat ei lubata võistelda sellel võistlusalal.

§ 85. Slalomiraja läbimine

1. Slalomiraja läbimisel peab võistleja liikuma piki rada ja läbima kõik väravad.

Värav loetakse õigesti läbituks, kui võistleja ületas väravajoone lippude vahelt ükskõik kummast küljest mõlema suusa ninaga ja mõlema jalalabaga.

Kui võistleja ei läbinud väravat, peab ta pöörduma tagasi ja läbima selle.

2. Kui võistleja ületas väravajoone ainult ühe jalalabaga või mõlema jalalabaga ja ainult ühe suusa ninaga, siis loetakse, et ta tegi vea. Iga sellise vea eest lisatakse võistleja tagajärjele karistusaeg 5 sekundit.

Seejuures aga, kui võistleja pöördus tagasi ja läbis värava õigesti, loetakse viga parandatuks ning karistusaega juurde ei lisata.

3. Kogu rada tuleb läbida suuskadel; on lubatud finišeerida ka ühel suusal.

4. Võistleja poolt mahaetatud lippu ja võistleja kukkumist määruste rikkumiseks ei loeta.

5. Võistlejatel on keelatud:

a) kasutada oma keppe pidurdamiseks;

b) saada igasugust kõrvalist abi.

6. Võistleja, kes rikkus raja läbimisel käesoleva paragrahvi punktides 1, 3 ja 5 toodud võistlusmäärusi, kõrvaldatakse võistlustest antud võistlusosal.

§ 86. Gigantslalomi- ja kiirlaskumisraja läbimine

1. Gigantslalomi- ja kiirlaskumisraja läbimisel peab võistleja läbima kõik väravad.

Värav loetakse õigesti läbituks, kui võistleja ületas väravajoone lippude sisemiste varraste vahelt ükskõik kummast küljest mõlema jalalabaga. Kui võistleja ületas väravajoone ainult ühe jalaga, loetakse värav mitteläbituks.

Kui võistleja ei läbinud väravat, peab ta pöörduma tagasi ja läbima väravad.

2. Kogu rada tuleb läbida suuskadel; on lubatud finišeerida ka ühel suusal.

3. Kui eesliikuvale võistlejale jõuab järele taganttulev, peab esimene järelejõudja nõudel andma talle teed.

4. Võistleja poolt mahaetatud lippu ja võistleja kukkumist määruste rikkumiseks ei loeta.

5. Võistlejal on keelatud:

a) kasutada oma keppe pidurdamiseks;

b) kasutada igasugust kõrvalist abi.

6. On keelatud vedada võistlejat (s. o. saata teda ees, taga või kõrval) raja läbimisel.

7. Võistleja, kes rikkus raja läbimisel käesoleva paragrahvi punktides 1, 2, 3 ja 5 toodud võistlusmäärusi, kõrvaldatakse võistlustest sellel võistlusosal.

§ 87. Finiš

1. Võistleja finišimomendiks loetakse finišijoone ületamise momenti tema suuskade sidemeklambriaga, milline enne ületab finišijoone.

2. Finišivärav tuleb läbida raja suunas.

§ 88. Võistlustagajärgede ja aegade määramine

1. Võistleja tagajärg määratletakse: slalomivõistlustel — mõlema laskumise radade läbimise aegade ja karistusaja summaga (vt. § 84, p. 8 ja § 85, p. 3);

gigantslalomi- ja kiirlaskumisvõistlustel raja läbimise aja ja karistusaja (mis lisatakse ebaõige stardi puhul) summaga (vt. § 84, p. 8).

2. Iga võistleja raja läbimise aega mõõdetakse kolme kronomeetriga (sekundimõõtjaga) kolme ajamõõtja poolt 0,1-sekundilise täpsusega. Kronomeetrite näitude lahkumiseku puhul võetakse aeg, mida fikseeris keskmine kronomeeter (s. o. nende kronomeetrite näitused, mis fikseerisid paremat ja halvemat aega, ei arvestata), kui aga kahe kronomeetri poolt fikseeriti võrdne aeg, arvestatakse nende kronomeetrite poolt fikseeritud aega.

3. Kui kaks või enam võistlejat näitasid võrdset tagajärge, omistatakse neile sama koht. Seejuures neile järgnevad kohad ei muutu (s. o. peale võrdset aega näidanud võistlejaid jääb nii mitu vaba kohta, kui mitu võistlejat näitasid võrdset aega miinus üks).

N ä i d e :

Kui laskumisvõistlustel näitasid kolme parimat tagajärge võistlejad: *A* — 2 min. 23,8 sek., *B* — 2 min. 23,8 sek. ja *C* — 2 min. 24,4 sek. Võistlejad *A* ja *B* saavad esimese koha, võistleja *C* aga III koha. II koht jääb vabaks.

VOISTLUSTE LÄBIVIIMISE KOHAD

§ 89. Stardi- ja finišipaigad

1. Stardipaik peab asetsema nii, et oleks olemas küllaldaste mõõtmetega mugav plats võistlejatele puhkuseks ja stardiks ettevalmistuseks.

Finišipaik peab asuma nii, et finišijoone taga oleks küllaldaste mõõtmetega mugav plats võistlejatele pidurdamiseks ja peatumiseks pärast finišit.

2. Stardi- ja finišipaigad peavad olema varustatud:

a) stardi- ja finišijoonel asuvate stardi- ja finišivärvatega (samasugustest lippudest, millega märgitakse rada, ning mitte väiksema laiusega, kui on värvate laius rajal) (vt. paragrahvid 90, 91 ja 92);

b) stardi- ja finišijoonel asuvate kaheküljeliste plakati-
tega pealkirjadega «Start» ja «Finiš»;

c) köitest, lippudest või vanikutest piirdekoridoridega vähemalt 10 m ulatuses mõlemal pool stardi- ja finišijooni;

d) kahepoolse telefonisidega või raadiosidega stardi ja finiši vahel.

Silmside olemasolu puhul stardi ja finiši vahel pole telefoni- või raadioside kohustuslik, välja arvatud üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlused, kus telefoniside või raadioside stardi ja finiši vahel on kohustuslik.

3. Üleliidulise või vabariikliku ulatusega võistlustel peab stardikohal olema püstitatud teadetetahvlid võistlejate tagajärgede teadustamiseks.

On soovitav püstitada sellised teadetetahvlid ka teistel võistlustel.

§ 90. Slalomirajad

1. Slalomirajad rajatakse mitmesuguse kallakuga, astangutega, vastunõlvakutega ja muude looduslike ebatasasustega nõlvakutele.

On soovitav, et üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel vähemalt veerand kogu raja pikkusest omaks keskmise kallaku üle 30°.

2. Raja raskus ja võimalik suurim kiirus rajal peab vastama võistlejate ettevalmistusele.

3. Nõlvakud, millele rajatakse rajad, peavad olema laaviiniohutud. Mägirajoonides määratakse nõlvakute laaviiniohutus vastava rajooni päästeteenistuse ülema poolt, mille kohta koostatakse akt tema ja rajameistri allkirjadega. Akt nõlvaku laaviiniohutuse kohta tuleb esitada peakohtunikule enne raja avaldamist.

4. On soovitav, et raja laius oleks vähemalt 30 m.

5. Raja pikkus ja raja kõrguste vahe (üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel aga ka raja kallak) tuleb

mõõta enne raja avaldamist ning teatada need andmed võistlejatele raja avaldamisel. Raja mõõtmise akt tuleb esitada peakohtunikule enne raja avaldamist.

6. Raja avaldamise momendiks peab lumi tervel rajal olema läbi trambitud kogu lumekatte sügavuses.

Värske lume sadamisel tuleb see kinni trampida või kõrvaldada rajalt.

Võistluste alguseks peab lumi kogu rajal olema kinni trambitud, nii et jalgadega lumel käimisel lumepind ei vajuks sisse ja et võistlejad kukkumisel ei tekitaks jälgi.

7. On soovitatav piirata rada kõitega, vanikutega või muu sellisega vähemalt 10 m kauguselt mõlemal pool rada.

8. Rajale asetatakse lippudest horisontaalsed, vertikaalsed ja kaldväravad (nõlvaku languse suhtes). Väravate laius peab olema vähemalt 3 m.

Väravate arv rajal peab olema selline, et keskmiselt iga 10 m raja kohta tuleks üks värav. Naiste slalomirajal ei tohi olla aga üle 45 värava.

Naaberväravate vahe määratakse sõltuvalt nõlva iseärasustest ja võistlejate ettevalmistusest, kuid see ei tohi olla alla 75 sm.

Üks ja sama värav tuleb tähistada ühesugust värvi lippudega. Iga järgnev värav tuleb tähistada teist värvi lippudega. On soovitatav tähistada väravad järjekorras punast, kollast ja sinist värvi lippudega.

Väravad peavad olema nummerdatud ülalt alla raja suunas. Number kinnitatakse lipu vardale.

Väravaid moodustavate lippude asukohad märgitakse tindiga või teiste värvainetega.

9. Väravaid moodustavad lipud peavad olema punast, sinist ja kollast värvi, mõõduga 30×30 sm. Lipp kinnitatakse 2—4-sentimeetrise diameetriga ja vähemalt 2 m pikkusele ümmargusele vardale. Lipuvarrastel ei tohi olla väljaulatuvaid oksid, varda ots peab olema painduv.

Lipud asetatakse nii, et nende ülemine serv asuks lumest kõrgemal vähemalt 180 sm.

10. Väravate asetamine rajale ning raja lõplik ettevalmistamine peab olema lõpetatud hiljemalt poolteist tundi enne võistluste algust sellel rajal.

11. Kui võistlused toimuvad kahel eraldi rajal, asetatakse neile väravad kahe eraldi kohtuniku poolt.

12. Kui võistluste ajal saab rada kannatada, tuleb see

taastada (eriti pöörete kohtadel). Vigastatud kohtadele tuleb visata lund, tasandada ja kinni trampida.

Kui võistleja ajas maha väravat moodustava lipu, tuleb mahaasetatud lipp asetada viivitamatult täpselt samale kohale, kus see oli enne.

§ 91. Gigantslalomi rajad

1. Gigantslalomi raja valikul, ettevalmistamisel ja varustamisel tuleb täita slalomiraja valiku, ettevalmistamise ja varustamise määrusi, mis on toodud § 90 punktides 1, 2, 3, 5, 7 ja 12.

Gigantslalomi rajad tuleb asetada selliselt, et võimalik keskmine kiirus ei ületaks 65 km/t. meestele ja 45 km/t. naistele.

2. Raja laius peab olema vähemalt 30 m. Mõningatel juhtudel üksikutel mitte üle 50 m pikkustel lõikudel võib see olla kitsam (kuid mitte alla 4 m). Sellistel juhtudel tuleb võistlejaid hoiatada raja vaatluse ajal ning võtta tarvitusele abinõud nende ohutuse kindlustamiseks.

3. Raja avaldamise momendiks peab lumi tervel rajal olema läbi trambitud kogu lumekatte sügavuses.

Värske lume sadamisel tuleb see kinni trampida või kõrvaldada rajalt.

Võistluste alguseks tuleb lumi kohtades, kuhu asetatakse väravad ja kus võistlejad peavad sooritama pöördeid, kinni trampida samuti kui slalomirajal (vt. § 90, p. 6).

4. Rajale asetatakse horisontaalsed, vertikaalsed ja kaldväravad (nõlvaku languse suhtes) kahekordsetest lippudest, mida kasutatakse kiirlaskumise väravate tähistamiseks (vt § 92, p. 6). Nende lippude kangast võib keerata ümber varraste kuni mõõduni 75×50 sm. Vertikaalväravaid moodustavate lippude kangas tuleb keerata kokku kuni mõõduni 30×50 sm. Kaksiklippude kangas asetatakse risti laskumise suunale. Väravate laius sisemiste varraste vahel peab olema vähemalt 4 m ja mitte üle 8 m.

Väravate arv rajal peab olema selline, et keskmiselt iga 30—40 m raja kohta tuleks üks värav, igal juhul peab neid olema vähemalt 30.

Naaberväravate lipuvarraste vahe oleneb nõlva iseärasustest ja võistlejate ettevalmistusest, kuid see ei tohi olla alla 5 m.

Väravad asetatakse nii, et need oleksid alati võistlejale hästi nähtavad, isegi kui ta liigub suure kiirusega ja nähtavus on halb.

Uks ja sama värav tuleb tähistada ühesugust värvi lipudega. Iga järgnev värav tuleb tähistada teist värvi lipudega.

Väravad peavad olema nummerdatud ülalt alla raja suunas. Number kinnitatakse lipu vardale.

5. Väravate asetamine rajale ja raja lõplik ettevalmistamine peab olema lõpetatud hiljemalt 2 tundi enne võistluse algust rajal.

§ 92. Kiirlaskumise rajad

1. Kiirlaskumise raja valikul, ettevalmistamisel ja varustamisel tuleb täita slalomiraja valiku, ettevalmistamise ja varustamise määrusi, mis on toodud § 90 punktides 1, 2, 3, 5, 7 ja 12.

2. Raja laius peab olema vähemalt 30 m. Mõningatel juhtudel üksikutel mitte üle 50 m pikkustel lõikudel võib see olla kitsam (kuid mitte alla 4 m). Sellistel juhtudel tuleb raja vaatluse ajal võistlejaid hoiatada ning võtta tarvitusele abinõud nende ohutuse kindlustamiseks.

3. Raja pöörete välisküljel ei tohi esineda ligidal asetsevad puid, kände, kive, järsakuid ja teisi takistusi, millega kokkupõrkamine ohustaks võistlejate elu ja tervist. Kõik sellised takistused tuleb kõrvaldada või kaitsta lumest barjääride või heintega (õlgedega) täidetud kottidega, mis muudavad need võistlejatele ohutuks.

4. Raja avaldamise momendiks peab lumi tervel rajal olema läbi trambitud kogu lumekatte sügavuses.

Eriti hoolikalt tuleb lumi kinni trampida kohtadel, kus võistlejad peavad sooritama pöördeid, ning võistlejate maandumiskohtadel pärast võimalikku õhulendu. Nendel kohtadel peab lumi olema trambitud nii nagu slalomirajal (vt. § 90, p. 6).

Värske lume sadamisel tuleb see kinni trampida või kõrvaldada rajalt.

Halva nähtavuse puhul tuleb maastiku reljeefi selgemaks tähistamiseks raputada kallaku murdekohtadele ja nõgudesse peeni kuuseoksi.

5. Rada peab kogu oma ulatuses olema tähistatud hästi

nähtavate punaste lippudega mööduga vähemalt 10×15 sm, mis on kinnitatud 30—50 sm pikkustele peenikestele kepikestele. Need lipud asetatakse raja ühele küljele ja sellise vahemaaga üksteisest, et möödudes ühest lipust näeks võistleja alati selgesti järgmist lippu, isegi kui ta liigub suure kiirusega ja nähtavus on halb. Vahemaa naaberlipukeste vahel ei tohi ületada 4 m.

6. Vajaduse korral asetatakse rajale kaksiklippudest värvad võistlejate raja suunast kõrvalekaldumisest hoidumiseks või õnnetusjuhtumite vältimiseks.

Värvaid moodustavad kaksiklipud peavad olema sinised (soovitav diagonaalse valge triibuga) mööduga 100×50 sm. Lipp kinnitatakse kahele ümmargusele 3—6-sentimeetrise läbimööduga ja vähemalt 2 m pikkusele vardale. Lipud asetatakse nii, et lipu kangas asetseks risti laskumise suunale ja et nende ülaseriv asuks vähemalt 150 sm kõrgusel lumepinnast.

Värvate laius, mis möödetakse lippude sisemiste varaste vahelt, peab olema vähemalt 8 m ja mitte üle 12 m.

7. Raja rasketesse ja keerulistesse kohtadesse, mis nõuavad võistlejatelt erilist tähelepanu, asetatakse selgesti nähtavad kollased lipud mööduga vähemalt 50×50 sm. Need lipud tuleb asetada nii, et võistlejad märkaksid neid õigeaegselt ja need juhiks võistlejate tähelepanu raja ohtlikele kohtadele.

8. On soovitav võimaluse korral märgistada rada mõlemast küljest (eriti võistlejate suurima kiiruse kohtadel) kuuseokstega.

9. Naiste kiirlaskumise rajad tuleb rajada nii, et suurim võimalik kiirus ei ületaks 65 km/t.

Naiste kiirlaskumisradadele on värvate asetamine kohustuslik. Kiiruse liigse kasvamise vältimiseks asetatakse värvad raja kõige raskematesse lõikudesse.

10. Raja lõplik ettevalmistus, selle märgistamine ja värvate lõplik asetamine tuleb lõpetada hiljemalt võistluste eelpäeval, üleliidulise ja vabariikliku ulatusega võistlustel aga hiljemalt 3 päeva enne võistlusti.

VII. SUUSATAMISE MITMEVÕISTLUSED

VÕISTLUSMÄÄRUSED

§ 93. Suusatamise mitmevõistluste klassifikatsioon ja iseloomustus

1. Suusatamise mitmevõistlused jagunevad sisuliselt järgmiselt:

a) suusatamise kahevõistlus (suusahüpped ja murdmaasuusatamine);

b) mäesuusatamise mitmevõistlused.

Mäesuusatamise mitmevõistlused jagunevad:

a) mäesuusatamise kahevõistluseks (slalom ja kiirlaskumine);

b) mäesuusatamise kolmevõistluseks (slalom, gigant-slalom ja kiirlaskumine).

On lubatud viia läbi mäesuusatamise mitmevõistlusi ka teistsuguse mäesuusatamise alade koosseisuga.

2. Võistlusi suusatamise kahevõistluses viiakse läbi meestele (murdmaasuusatamine 15 või 18 km distantzil ja suusahüpped), noormeestele (murdmaasuusatamine 10 km distantzil ja suusahüpped), 15—16 aastastele poistele (murdmaasuusatamine 5 km distantzil ja suusahüpped) ja 13—14 aastastele poistele (murdmaasuusatamine 3 km distantzil ja suusahüpped).

M ä r k u s. Hüppemäe võimsus peab vastama § 73 määrustele.

Mäesuusatamise mitmevõistluse võistlusi viiakse läbi meestele ja naistele ning noormeestele ja neidudele.

§ 94. Üldised määrused

1. Võistluste läbiviimisel suusatamise mitmevõistlustes eraldatakse igale mitmevõistlusele kuuluvale alale eraldi päev. Suusatamise kahevõistluse puhul võib aga võistlusi viia läbi ühel päeval juhul, kui murdmaasuusatamine toimub pärast suusahüppeid.

2. Mitmevõistluste kavva kuuluvate alade läbiviimise järjekorra määrab võistlusi läbiviiv organisatsioon võistlusjuhendiga.

Mäesuusatamise kahevõistluses viiakse kiirlaskumine

läbi enne slalomit, välja arvatud siis, kui kahevõistlusse kuuluv slalomivõistlus on samaaegselt spetsiaalseks slalomivõistluseks.

3. Mitmevõistlusse kuuluvate üksikute suusaspordialade võistlused viiakse läbi vastavate alade võistlusmääruste järgi.

4. Võistlejat, kes ei oma tagajärge ühel mitmevõistlusse kuuluval alal, ei lubata järgmisele alale ja loetakse võistlusest väljalangenuks.

5. Võistlejate tagajärjed mitmevõistluses määratletakse üksikute mitmevõistlusse kuuluvate alade tagajärgede summaga.

6. Tagajärgede hindamisel ei võeta arvesse võistlejate tagajärgi, kes langesid välja mõnelt mitmevõistlusse kuulvalt alalt.

7. Kui kaks või enam võistlejat näitasid võrdset tagajärge (kogusid võrdse arvu punkte), antakse neile üks ja sama koht. Seejuures neile järgnevad kohad ei muutu (s. o. võrdset tagajärge näidanud võistlejate järel jääb nii mitu vaba kohta, kui mitu võistlejat näitasid võrdset aega miinus üks).

N ä i d e :

Mäesuusatamise kahevõistluses näitasid kolme parimat tulemust võistlejad: *A* — 0,62 punkti, *B* — 0,62 punkti ja *C* — 1,32 punkti. Võistlejad *A* ja *B* saavad I koha, võistleja *C* III koha, II koht jääb vabaks.

§ 95. Suusatamise kahevõistluse spetsiaalsed võistlusmäärused

1. Võistlejate stardijärjekord murdmaasuusatamises ja suusahüpetes määratakse kummagi ala jaoks eraldi loosimisega.

2. Suusahüpetes on igal võistlejal õigus sooritada kolm hüpet. Kahevõistluse arvestusse võetakse kahe parema hüppe punktide summa.

3. Suusatamise kahevõistluse võistlustel määratletakse võistlejate tagajärjed järgmiselt:

a) murdmaasuusatamise hindamise punktid määratletakse distantsi läbimise aja ümberarvutamise teel punktidesse vastavate tabelite järgi kooskõlas «Tabelite kasutamise juhendiga»;

b) suusahüpete hindamise punktid määratletakse kooskõlas § 77 toodud määrustega;

c) kahevõistluse üldised esikohad ja tagajärjed määratletakse suurima punktide summa järgi.

§ 96. Mäesuusatamise kahevõistluse spetsiaalsed võistlusmäärused

1. Kui mäesuusatamise kahevõistlusel viiakse slalom läbi pärast kiirlaskumist, võidakse slalomile lubatud võistlejate arvu piirata (kiirlaskumises halvemaid tagajärgi näidanud võistlejate arvel). Sellisel juhul peab slalomile lubatavate võistlejate arv olema märgitud võistlusjuhendis.

2. Stardijärjekord slalomis määratakse kas loosimisega või kahevõistluse kuuluva kiirlaskumise võistluse tagajärgedega.

Stardijärjekord määratakse loosiga:

a) kui slalomivõistlused viiakse läbi enne kiirlaskumise võistlusi;

b) kui kahevõistluse kuuluv slalomivõistlus on samaaegselt spetsiaalseks võistluseks slalomis.

Kiirlaskumise tagajärgede alusel määratakse stardijärjekord järgmiselt: võistlejad, kes kiirlaskumises saavutasid I kuni V koha, stardivad slalomis esimestena vastupidises järjekorras (s. o. võistleja, kes saavutas V koha, stardib esimesena), võistlejad, kes saavutasid VI ja järgmised kohad, stardivad pärast neid ja saavutatud kohtade järjekorras.

3. Kiirlaskumises määratakse stardijärjekord grupiviisilise loosimisega.

4. Mäesuusatamise kahevõistlusel määratletakse võistlejate tagajärjed järgmiselt:

a) slalomi kahe laskumise aegade summa muudetakse punktideks vastava tabeli järgi kooskõlas «Tabelite kasutamise juhendiga»;

b) kiirlaskumise aeg muudetakse punktideks vastava tabeli järgi kooskõlas «Tabelite kasutamise juhendiga»;

c) kahevõistluse üldised kohad ja tagajärjed määratletakse vähima punktide summa järgi.

§ 97. Mäesuusatamise kolmevõistluse ja muude mäesuusatamise mitmevõistluste spetsiaalsed võistlusmäärused

1. Üksikute mäesuusatamise mitmevõistluste alade startijärjekord määratakse iga ala jaoks eraldi loosimisega.

2. Mäesuusatamise mitmevõistlustel määratletakse võistlejate tagajärjed järgmiselt:

a) kahe laskumise aegade summa (slalomis) või aeg (gigantslalomis ja kiirlaskumises) muudetakse punktideks vastavate tabelite järgi kooskõlas «Tabelite kasutamise juhendiga»;

b) mitmevõistluse üldised kohad ja tagajärjed määratletakse kõigi mitmevõistlustesse kuuluvate mäesuusatamise alade eest saadud punktide summa järgi.

JUHISED TEHNIKAKOHTUNIKELE

1. Tehnikakohtunik peab olema kogenud suusataja, ning on soovitatav, et tal oleks suur võistlemise praktika suusahüpetes. Ta peab hästi tundma suusahüpete tehnikat, hüppemäe ehitust ning selle arvestusandmeid.

Ainult nendes tingimustes võib tehnikakohtunik hinnata õigesti hüpete sooritamise tehnikat.

2. Hüppe tehnika hindamisel tuleb arvestada, et hüppe põhiliseks eesmärgiks on võimalikult suurema maa ületamine lennus. Järelikult annab hüppe suur pikkus tunnistust ka selle parimast sooritamise tehnikast. Seepärast ei tohi olla suuri lahkuminekuid hüppe pikkuse ja tehnika hinnetes (kui just ei ole jämedaid vigu, näiteks kukkumisi).

Suusahüpete tehnika sõltub tunduvalt hüppaja individuaalsetest iseärasustest. Seepärast on võimalikud ja lubatavad tähtsusetud kõrvalekaldumised vastuvõetud tavalistest sooritamise normidest, milliseid ei tule lugeda veaks.

Tuleb pidada silmas, et kaks täiesti erinevalt sooritatud hüpet võivad saada võrdselt kõrge või madala hinde.

Hüppe tehnika hindamisel tuleb arvestada vastava hüppemäe ehituse iseärasusi (tema mõõtmeid ja profiili).

3. Suusahüpete tehnikat hinnatakse nii hüppe üldise mulje kui ka tema sooritamisel tehtud vigade järgi.

Üldise mulje järgi tuleb hea hüpe sooritada julgelt, kindlalt ja ilusalt.

Vigasid fikseerides juhindub kohtunik käesolevate määruste paragrahvis 74 toodud nõuetest hüpete sooritamise tehnikale.

Määratledes hinde vähendamise määra vigade eest, juhindub kohtunik vigade hindamise näitlikust tabelist ning arvestab seejuures, kui selgesti avaldus see või teine viga.

Kukkumisega lõppenud hüpetele peab kohtunik pöörama samapalju tähelepanu kui ilma kukkumiseta hüpetele.

Hüpete sooritamise tehnika vigade hinnete näitlik tabel

a) Hoovõtt

Ebaõige asend, rahutu ja ebakindel laskumine	$\frac{1}{2}$ — 1 punkt
Pidurdamine või kiiruse vähendamine	1 — 3 punkti

b) Äratõuge

Äratõuke puudumine	4 punkti
Nõrk äratõuge	$\frac{1}{2}$ — 3 punkti
Varane äratõuge	$\frac{1}{2}$ — 3 punkti
Hiline äratõuge	$\frac{1}{2}$ — 1 punkt

c) Ohulend

Painutatud põlved	1 — 3 punkti
Liigne painutus puusadest	1 — 4 punkti

Küürus või õõnes selg	1 — 3 punkti
Liiga väike ettekalle	1 — 3 punkti
Keha või suuskade ebakindel asend	1 — 3 punkti
Suuskade ninad liiga tõstetud	$\frac{1}{2}$ — 4 punkti
Suuskade ninad liiga langetatud	1 — 5 punkti
Suuskade «käärid» vertikaalsel või horisontaalsel tasapinnal:	
kiiresti parandatud	$\frac{1}{2}$ — 1 punkt
parandamata	1 — 4 punkti
Suusad laiali (või sammseis õhus):	
kiiresti parandatud	$\frac{1}{2}$ — 1 punkt
parandamata	1 — 3 punkti
d) Maandumine	
Liiga väike ettekalle	$\frac{1}{2}$ — 2 punkti
Kange maandumine (sirged jalad)	1 — 3 punkti
Liiga sügav maandumine	$\frac{1}{2}$ — 2 punkti
Ebakindlus, kiiresti parandatud	$\frac{1}{2}$ — 2 punkti
Ebakindlus, kiiresti parandamata, või käega lume või suuskade puudutamine (tasakaalu säilitamise eesmärgita)	2 — 4 punkti
Kukkumine maandumisnõlvakul	10 punkti
e) Laskumine pärast maandumist	
Kukkumine üleminekunõo alumises osas	6 punkti
Ebakindlus laskumisel	1 — 6 punkti.

Märkus. Punktitabeleid hüppepikkuse ja tagajärgede hindamiseks suusatamise mitmevõistluses on toodud 1955. aastal Eesti Riikliku Kirjastuse poolt välja antud suusatamise võistlusmäärustes.

SUUSAVÖISTLUSTE DOKUMENTATSIOONI NÄIDISED

Vorm 1

ÜLESANDMINE

(organisatsiooni nimetus)

võistlusteks
(võistluste nimetus)

Võistlejate grupp
(mehed, naised, noormehed, neid jne.)

Jrk. nr.	Perekonna- ja eesnimi (täielikult)	Sünniaasta	Spordijärk	Võistleja number	Võistlusalad				Arsti viisa	Märkused
1.										
2.										
jne.										

Võistkonna esindaja

Kõik ülesantud võistlejad on läbi teinud vajaliku treeningu ja on tervisliku seisukorra poolest võimelised võistlema.

Pitseri koht
Kehakultuuriorganisatsiooni juhataja
Treener-õpetaja
Arst

Märkused.

1. Ülesandmine koostatakse iga võistlejate grupi jaoks eraldi lehel.
2. Ülesandmine võistlemiseks ühel või teisel alal märgitakse märgiga «+» (võistkondlikuks arvestuseks) ja märgiga «V» «Individaalseks arvestuseks».

Vorm 2

Võistlejate grupp	Distants	Võistleja nr.
-------------------	----------	---------------

VÖISTLEJA KAART
(murdmaasuusatamises)

Perekonnanimi

Eesnimi

Organisatsioon

Finišiaeg	tundi	min.	sek.	Koht	Punkte
Stardiaeg	tundi	min.	sek.		
Tagajärg	tundi	min.	sek.		

Järk
Peasekretär

Võistlejate
gruppVÕISTLEJA KAART
(suusahüpetes ja suusatamise
kahevõistluses)Võistlejate nr.
(hüpetes)

Perekonnanimi

Eesnimi

Organisatsioon

Hüpped

Jrk. nr.	Hüppe pikkus	Pikkuse punktid	Tehnika hinne					Punkte tehnika eest	Punkti- de summa	Koht	Järk
			I k.	II k.	III k.	IV k.	V k.				
1.											
2.											
3.											
Üldine summa											

Murdmaasuusatamine

A e g	Aeg sekundites	Kaotus	Punkte	Lisa- punkte	Punktide summa	Koht	Järk

Kahevõistlus

Punkte murdmaas	Punkte hüpetes	Punktide summa	Koht	Järk

Peasekretär

Võistlejate
gruppVOISTLEJA KAART
(mäesuusatamises)

Võistleja nr.

Perekonnanimi

Eesnimi

Organisatsioon

Ala

(slalom, gigantslalom, kiirlaskumine)

	Aeg	Kalistusaeg		Tagajärg
		stardis	rajal	
I laskumine				
II laskumine				

Järk

Koht

Summa:

Peasekretär

Võistlejate grupp

VOISTLEJA KAART
(mäesuusatamise mitmevõistluses)

Perekonnanimi

Eesnimi

Organisatsioon

	ALAD			
Aeg				Järk
Aeg sekundites				
Kaotus				Koht
Sadade sekundite punktid				
Kümnete sekundite punktid				
Sekundite punktid				Punktide summa
Kümnendiksekundite punktid				
Punkte				

Peasekretär

MURDMAASUUSATAMISE PROTOKOLL

(võistluste nimetus)

195..... a. Võistlejate grupp Distsants km

Läbiviimise koht

Raja iseloom Temperatuur

Jrk. nr.	Perekonna- ja eesnimi	Organisatsioon	Võistleja nr.	A e g			Koht	Järk
				Finiši	Stardi	Tagajärg		
1								
2								
3								

jne.

Peakohtunik

Peasekretär

SUUSAHÜPETE PROTOKOLL

(võistluste nimetus)

195..... a. Võistlejate grupp

Läbiviimise koht

Hüppemägi Nõlvaku suund
(võimsus)

Tuule suund ja tugevus Temperatuur

Jrk. nr.	Perekonna- ja eesnimi	Organisatsioon	Võistleja nr.	P u n k t e				Koht	Järk
				I hüpe	II hüpe	III hüpe	Summa		
1									
2									
3									
4									

jne.

Peakohtunik

Peasekretär

SLALOMI PROTOKOLL

(võistluste nimetus)

195..... a. Võistlejate grupp

Läbiviimise koht

Raja pikkus

Kõrguste vahe

Värvate arv

Temperatuur

Jrk. nr.	Perekonna- ja eesnimi	Organisatsio- on	Võistleja nr.	I laskumine			II laskumine			Tagajärg	Koht	Järk
				Aeg	Karistus stardis	Karistus rajal	Aeg	Karistus stardis	Karistus rajal			
1												
2												

jne.

Peakohtunik

Peasekretär

Leht nr.

MURDMAASUUSATAMISE RAJA LÄBIMISE
PROTOKOLL

(võistluste nimetus)

195..... Võistlejate grupp Distsants.....

Punkti nr. Kontrollkohtuniku nimi:

Jrk. nr.	Võistle- ja nr.	Jrk. nr.	Võistle- ja nr.	Jrk. nr.	Võistle- ja nr.	Jrk. nr.	Võistle- ja nr.	Jrk. nr.	Võistle- ja nr.
1	5	9	13	17	21				
2	6	10	14	18	22				
3	7	11	15	19	23				
4	8	12	16	20	24				

Kontrollkohtunik

Leht nr.

MÄESUUSATAMISE RADADE LÄBIMISE
 PROTOKOLL

(võistluste nimetus)

195.....a. Võistlejate grupp..... Ala.....

Punkti nr..... Kujundikohtuniku nimi:

Võistleja nr.	Kohtuniku märkused	Võistleja nr.	Kohtuniku märkused	Võistleja nr.	Kohtuniku märkused	Võistleja nr.	Kohtuniku märkused

Kujundikohtunik

Leht nr.

FINISI JA AJAMOOTMISE PROTOKOLL

(võistluste nimetus)

195.....a. Võistlejate grupp

Distsants

Jrk. nr.	Võistleja nr.	Finišiaeg	Märkused
1			
2			
3			

jne. kuni 20.

Lõpukohtunike vanem

Ajamootja

Sekretär

SUUSAHÜPPEMÄGEDE EHTAMISE JUHISED

Koostanud A. Galli

1. Suusahüppemäed jaotatakse sõltuvalt mõõtmetest ja arvestusliku hüppe pikkusest (hüppemäe võimsusest) järgmiselt:

väikesed, arvestusliku hüppe pikkusega	kuni 30 m;
keskmised, arvestusliku hüppe pikkusega	30 kuni 50 m;
suured, arvestusliku hüppe pikkusega	50 kuni 80 m.

2. Iga hüppemägi koosneb kolmest põhilisest osast (vt. joonis 2):

a) hoovõtunõlvakust, mis koosneb mitmest stardiplatvormist, sirgest kallakuga hoovõtuteest, üleminekunõost R_1 ja äratõukelauast;

b) maandumisnõlvakust, mis koosneb hüppemäe astangust, «küürust» (kumer ühenduskõver R_3), sirgest kallakuga maandumisteest ja üleminekunõost R_2 ;

c) peatusväljakust.

3. On soovitatav, et nõlvak, millel asetseb hüppemägi, oleks kaitstud tuulte eest metsaga ning oleks pööratud põhja või kirdesse. Hüppemägede ehitamine lõunasse või edelasse pööratud nõlvakutele pole lubatud.

4. Hüppemägede profiilid peab kinnitama vastav kehakultuuri- ja spordikomitee:

väikeste hüppemägede profiilid — rajoonikomitee;

keskmiste hüppemägede profiilid — vabariiklik komitee;

suurte hüppemägede profiilid — üleliiduline komitee.

5. Kinnitamiseks esitatakse hüppemäe profiil ja plaan mõodus 1:200 koos põhjaliku seletuskirjaga, milles tuleb selgitada tulevase hüppemäe ehitamise ja eksploatatsioonitingimuste küsimusi. Kõik need materjalid tuleb esitada kolmes eksemplaris.

6. Hüppemäe profiil tuleb konstrueerida kooskõlas lisatud nõuetega, arvestades allpool toodud selgitusi. Hüppemäe põhiliste parameetrite elementide väärtused ja mõõtmised peavad vastama tabelis toodud andmetele.

Joonisel 2 ja tabelis kasutatud tingimärgid

V_0 — hüppaja kiirus äratõukelaualt lahkumise momendil;

h — hoovõtumäe kõrgus (kuni äratõukelaua servani);

h_1 — maandumismäe kõrgus;

h_2 — hüppemäe profiili üldine kõrgus;

E — «aktiivse» hoovõtu pikkus (ülemisest stardiplatvormist kuni umbes üleminekunõo R_1 kaare keskaigani);

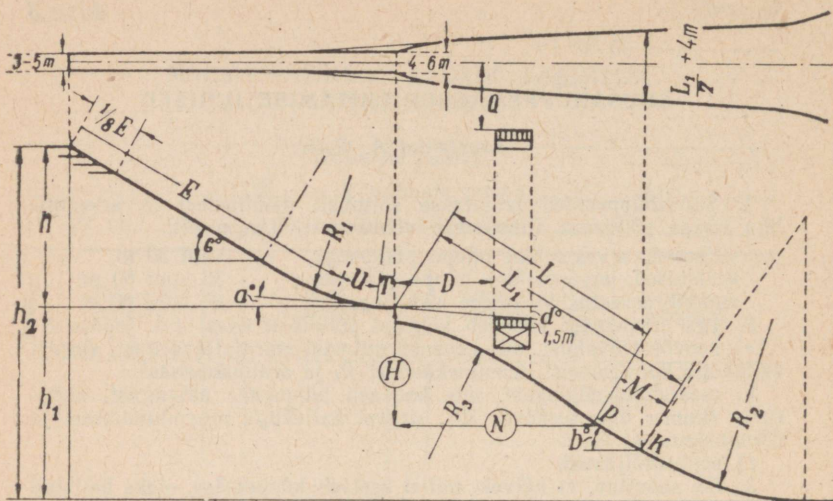
U — üleminekunõo R_1 kaare alumise osa pikkus;

T — äratõukelaua pikkus;

L — hüppe arvestuslik pikkus;

P — arvestuslik maandumiskoht;

L_1 — vahemaa äratõukelauast kuni punktini K ;

Joonis 2

- M — sirge osa pikkus üleminekunõo R_2 algusest kuni arvestusliku maandumiskohani (maandumistee);
 K — osa M ja üleminekunõo R_2 ühinemise punkt;
 R_1 — hoovõtutee ja äratõukelaua vahelise üleminekunõo raadius;
 R_2 — maandumistee ja peatusväljaku vahelise üleminekunõo raadius;
 R_3 — hüppemäe astangut ja maandumisteed ühendava ühenduskõvera raadius;
 C° — hoovõtutee kallaku nurk;
 a° — äratõukelaua kallaku nurk;
 b° — maandumistee kallaku nurk;
 H — arvestusliku hüppe lennujoone langemise sügavus;
 N — arvestusliku hüppe lennujoone projektsioon maandumisnõlvaku pikiteljele;
 D — vahemaa (horisontaali mööda) hüppemäe pikiteljel äratõukelaua servast kuni kohtuniketorni eesserva projektsioonini;
 Q — vahemaa hüppemäe pikiteljest kuni kohtuniketorni eesmise servani;
 d — nurk horisontaaljoone ja äratõukelaua pikendusjoone vahel.

7. Selgituseks tabeli juurde:

a) On lubatud suhte $H : N$ suurused 0,5 kuni 0,7. Kuid kõige vastuvõetavamaks on suhe $H : N$ mitte üle 0,60. Tabelis on toodud hüppemäe elementide väärtused $H : N$ suhte kohta piirides 0,5 kuni 0,6.

b) Hoovõtuks peab olema mitu stardiplatvormi (mitte alla 3). Need asetsevad üksteisest võrdsetel vahemaadel, kuid piirides, mis ei ületa $1/8$ hoovõtu üldisest pikkusest (E). Vahemaa kõrvuti asetsevate stardiplatvormide vahel võetakse 1,5 kuni 3 m piirides. Stardiplatvormide horisontaalse pinna pikkus hoovõtu pikkuse hulka ei kuulu.

Suusahüppemägede profiilide põhiliste parameetrite ja elementide väärtused ja mõõtmised

20°	25°	30°	35°	40°	C°	U _B meetrites	T meet- rites	V ₀	0,60	0,58	0,56	0,54	0,52	0,50	H : N	
															7°	6°
82	56	21	20	30	20			18	36,0	35,0	34,0	33,0	32,0	31,0	34°	36°
92	63	23	39	34	23	6,0	4,0	19	42,7	41,5	40,2	39,0	37,7	36,0	34°	36°
104	71	27	45	39	26	7,3	4,2	20	49,5	48,0	46,5	45,0	43,5	42,0	35°	37°
118	80	30	52	44	29	8,6	4,4	21	56,2	54,5	52,7	51,0	46,2	47,5	35°	37°
136	91	33	58	49	32	10,0	4,4	22	63,0	61,0	59,0	57,0	55,0	53,0	36°	38°
159	99	37	65	54	36	11,3	4,6	23	69,7	67,5	65,2	63,0	60,7	58,5	36°	38°
200	104	42	72	60	40	12,6	4,8	24	76,5	74,0	71,5	69,0	66,5	64,0	37°	39°
	139	46	80	67	44	14,0	5,0	25	83,2	80,5	77,7	75,0	72,2	69,5	37°	39°
56	160	52	90	74	48	15,0	5,2	26	90,0	87,0	84,0	81,0	78,0	75,0	38°	40°
63	195	57	100	81	53	16,0	5,4	27	96,7	93,5	90,2	87,0	83,7	80,5	38°	40°
		63	137	61	58	17,0	5,6	28	103,0	100,0	96,5	93,0	89,5	86,0	39°	41°
		70	150	67	64	18,0	5,8	29	110,0	106,0	103,0	99,0	92,5	91,5	39°	41°
		78	163	74	70		6,0	30	117,0	113,0	109,0	105,0	101,0	97,0	40°	42°
E	h	E	h	E	h	E	h	E	h	E	h	E	h	E	L	

Märkused.

1. Väärtused L, E, h ja T on toodud meetrites, V₀ — m/sek.
2. Arvestusliku hüppe vahepealsed suurused suhte H : N = 0,51; 0,53; 0,55; 0,57 jne. kohta tuleb leida interpoleerimise teel.

c) Hoovõtu (E) pikkus arvutatakse ülemisest stardiplatvormist kuni osa U alguseni, mis kujutab endast üleminekunõo R_1 alumist osa.

Selle osa läbimisel hüppaja kiirus enam ei kasva.

Hoovõtutee kallak võetakse vastavalt tabelile. Kõige sobivamaks väikestele hüppemägedele on kallak 25–30°, keskmistele 25–32° ja suurtele 32–38°.

d) Üleminekunõo R_1 raadius võetakse (kogemuslike andmete põhjal) piirides 0,2 V_0^2 kuni 0,13 V_0^2 . Koefitsiendi väärtus V_0 juures suureneb vastavalt arvestusliku hüppe pikkuse kasvule. Nõgu R_1 võib ehitada radiaalse või paljutsentrilise kõverana järk-järgult suurenevate raadiustega.

e) Osa U ja äratõukelaua pikkus (T) valitakse kooskõlas tabeliga.

Äratõukelaua kallak võetakse vastavalt tabelile. Kuid praktiliselt tuleb äratõukelaua kallak võtta 5–8° piirides, vastavalt suhte $H:N$ suurusele.

Äratõukelauad on soovitatav ehitada hüpete reguleerimiseks väljalukatavana kuni 2,0–2,5 m ulatuses.

Astangu kõrgus valitakse konstruktiivselt ja see on väikestel hüppemägedel 0,5–1,5 m, suurteil hüppemägedel kuni 0,5 m (kasvab hüppemäe võimsuse suurenemisega).

f) Arvestusliku maandumise koht P määratletakse valemist $L = L_1 - M$, kus iga suguse pikkusega arvestusliku hüppe jaoks $L = \frac{5}{6} L_1$ või $M = \frac{1}{5} L$.

Osa M pikkus võib siiski varieeruda 0,5–0,7 V_0 piirides.

Maandumistee kallak on sama kogu osa M ulatuses ja võetakse kooskõlas tabeliga. Suuremat kallakut tuleb kasutada siis, kui võetakse suhte $H:N$ suurem väärtus.

g) Ühendav kõver R_3 joonestatakse radiaalse või paraboolse kõverana. Raadiuse R_3 suurus võib olla 0,2 V_0^2 kuni 0,5 V_0^2 , mis on umbes 1,6 kuni 4,0 L .

h) Väljaliuglemise kõvera R_2 raadiuse suurus oleneb kiirusest ning võetakse 0,14 V_0^2 kuni 0,14 $V_0^2 + 20$ m piirides.

i) Hüppemäe laius hoovõtunõlvakul on 3–5 m, sõltuvalt hüppemäe võimsusest ja stardiplatvormide arvust.

Äratõukelaua osas hoovõtu laius suureneb ning äratõukelaua serva juures võib see olla 1,5–2,5 m suurem.

Maandumisnõlvaku laius ülemises osas, hüppemäe astangu all võib ületada äratõukelaua laiuse 2–4 m ning suureneb järjest allapoole.

Punkti K kohal peab maandumisnõlvaku laius olema vähemalt $\frac{L_1}{7} + 4$ m.

j) Peatusnõlvaku pikkus on:

väikestel hüppemägedel	40 — 100 m;
keskmistel hüppemägedel	80 — 130 m;
suurteil hüppemägedel	100 — 160 m.

Kui peatusväljak on horisontaalne, tuleb see teha pikem, vastunõlvaku puhul võib selle pikkust vähendada.

8. Kohtuniketorn asetseb hüppemäe maandumisnõlvaku kõrval sellise arvustusega, et seal asuvad kohtunikud näeksid kõiki hüppefaase — startide kuni peatumiseni pärast maandumist.

Kohtuniketorni kaugus äratõukelauast pikisuunas (D) peab moodustama 0,4–0,5 arvestatavast hüppepikkusest (horisontaalses projektioonis).

Kohtuniketorni kaugus hüppemäe pikiteljest (Q) olgu võrdne 0,25—0,5 arvestatava hüppepikkusega.

Kohtuniketorni põranda tasapind olgu 1,5 m madalamal tasapinnast, mis on äratõukelaua tasapinna pikenduseks ning moodustab horisontaalse tasapinnaga nurga d .

SISUKORD

I. Üldised määrused	3
II. Võistlejad	10
III. Kohtunike kolleegiumid	13
Üldised määrused	13
Peakohtunike kolleegium	14
Murdmaasuusatamise kohtunike brigaadid	18
Suusahüpete kohtunike brigaadid	26
Mäesuusatamise kohtunike brigaadid	30
IV. Murdmaasuusatamine	37
Võistlusmäärused	37
Võistluste läbiviimise kohad	45
V. Suusahüpped	50
Võistlusmäärused	50
Võistluste läbiviimise kohad	54
VI. Mäesuusatamine (slalom, gigantslalom ja kiirlaskumine)	56
Võistlusmäärused	56
Võistluste läbiviimise kohad	63
VII. Suusatamise mitmevõistlused	69
Võistlusmäärused	69
<i>Lisa 1.</i> Juhendid tehnikakohtunikele	73
<i>Lisa 2.</i> Suusavõistluste dokumentatsiooni näidised	75
<i>Lisa 3.</i> Suusahüppemägede ehitamise juhised	81

ЛЫЖНЫЙ СПОРТ
Правила соревнований
На эстонском языке

Эстонское Государственное Издательство
Таллин, Пярнуское шоссе, 10

*

Toimetaja E. Teemägi
Kunstiline toimetaja H. Keigo
Tehniline toimetaja A. Tõnisson
Korrektor H. Nassar

Ladumisele antud 3. X 1958. Trükkimisele
antud 8. XII 1958. Paber 54×84, 1/16. Trüki-
pognaid 5,5. Formaadile 60×92 kohal-
datud trükipognaid 4,51. Arvutuspoog-
naid 4,38. Trükiarv 3000. Tell. nr. 3049.
Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42.

Hind rbl. 1.60

6—9

Rbl. 1.60

A
74124

6967477

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00696747 7